

Társasági
 No. 224
 Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Cluj, Str.
 Baron L. Pop
 10. Telefon: 8-61. Előfizetési ár:
 Havonta 110, negyedévre
 évre 600, egészévre
 (Áldro: H...
 félévre
 dotések
KELEI
 dóság es.
 Cikkeink utra...
 rás megjelöléséve.

KELEI

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmontetien
 levelek nem
 fogadjuk el.
 — Kéziratok
 megőrzését és visszakiadását nem
 vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
 Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
 Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
 szegi Ernő. Strada Matei Millo 2.
 Kedd, 1935. december. 3.
 5696. EV. XVIII. EVF.
 KISZLEV 7. 268 SZÁM

A Népszövetség ötös bizottsága meg- kezdte tárgyalásait a zsidó szervezetekkel a német menekültek ügyében

A Népszövetség közvetlen felügyelete alatt, a Nansen-hivatal veszi át a német menekültek védelmét. Masaryk lesz a Nansen-hivatal elnöke. A zsidó szervezetek delegátusai elvetették a zsidó likvidációs bank tervét. Heinrich Mann az ötös bizottság előtt

Genf, december 2. Csütörtök óta a politikai emigránsok és különösen a zsidó menekültek központja lett Genf. Csütörtök óta tanácskozik a Népszövetség városában az az ötös szakértő-bizottság, melyet a Népszövetség a németországi menekültek ügyének megvizsgálására és a további feladatok megjelölésére küldött ki. A bizottság, amely egy-egy hollandi, olasz, cseh, francia és angol delegátusból áll, Ossusky csehszlovák követ elnöke. Alatt kezdte meg bizalmas tanácskozásait, amelyek azóta szüntelenül, a legnagyobb érdeklődés és feszült izgalom kíséretében folynak. Jellemző a genfi tanácskozások óriási fontosságára, hogy a népszövetségi bizottság vasárnap is folytatta munkáját, ami először fordult elő a Népszövetség történetében.

A zsidóság reprezentánsai Genfben
 Mint jelentette az Új Kelet, a népszövetségi bizottság tanácskozással egyidejűleg a zsidó emigrációs és kolonizációs szervezetek szakértői és képviselői is összegyűltek Genfben, hogy egységesen lépjenek fel a bizottság előtt és képviseljék a zsidóság követeléseit és javaslatait a németországi zsidó menekültek és kivándorlók ügyében. A különböző zsidó testületek és a németországi zsidók képviselőit százával gyülekeztek Genfben a legnevesebb és legjelentősebb zsidó személyiségek, többek között: dr. Arthur Ruppin, a neves zsidó nemzetgazdász és kolonizációs szakértő, dr. Nachum Goldmann, a Jewish Agency genfi képviselője, lord Meichet, Georg Bernhard, a Vassische Zeitung volt főszerkesztője, dr. Bernard Kahn, az amerikai Joint európai vezérigazgatója és mások. A Hotel Bellevue előtt, ahol a zsidó delegációk laknak, kettőzött őrszem áll, hasonlóképpen a Hotel Cornavin előtt is, ahol a politikai menekültek szervezetei tanyáznak.

James Macdonald visszaadta mandátumát
 Az ötös bizottság csütörtöki ülésén megjelent James Macdonald, a német menekültek ügyének intézésére delegált főbiztos, aki visszaadta a bizottságnak azt a megbízatást, amelyet 1933-ban kapott a Népszövetségtől. Elmondotta, hogy

„főbiztosi hivatal, amelyet a Népszövetség szervezett meg a német menekültek érdekében, amelyet azonban a Népszövetség nem támogatott, ily módon nem volt képes megbirkózni azokkal a feladatokkal, melyeket a hatalmas német emigráció hárított rá.”

Az ötös bizottság hivatott most dönteni arról, mi történik Macdonald főbiztos önkéntes lemondásával. Ki veszi át ezt a súlyos örökséget és ki fogja gondját viselni a német emigrációnak, mely távolról sem befejezett processzus, hanem egyre erősebb méreteket ölt.

A zsidó Távirattal Iroda értesülése szerint az ötös bizottságban az az álláspont alakult ki, hogy a Macdonald hivatal likvidálása után nem teremtenek újabb hivatalt a kivándorlási gondozás számára, hanem a Macdonald kommisszáriátus hatáskörét a népszövetségi Nansen-hivatalra ruházzák át. Ezt a véleményt azzal indokolják, hogy már a Saarvidékről kivándorolt zsidók is a Nansen-hivatal ügykörébe tartoznak és ezeknek több országban biztosított jogi s átutast ez a hivatal. Előnyösnek is tartják, ha a Nansen-hivatal veszi át az egész emigrációs gondozást, mert ezzel

„a kivándorlás ügye teljes egészében a Népszövetség közvetlen felügyelete alá kerül.”

Ezen kívül gazdasági megfontolások is a megoldás mellett szólnak. A Nansen-hivatal ugyanis jól kiépített apparátussal rendelkezik már és a kivándorlók védelmének át ruházása erre a hivatalra kevesebb költséggel

járna, mint egy új, külön hivatal felállítására ebből a célból.

Masarykot jelölik a Nansen-hivatal elnökségére

Mint ismeretes, a Nansen-hivatal feladata a hontalan (Staaten-lose) egyéneknek utlevéllel való ellátása. Ha most ezen kívül azt a feladatot is erre a hivatalra ruházzák, hogy az egyes kormányokkal tárgyaljon a németországi zsidó menekültek bevándorlása érdekében, úgy a Népszövetség tanácsának ki kell egészítenie a Nansen-hivatalról szóló rendelkezéseket. Ezen kívül meg kell hosszabbítani a Nansen-hivatal működési határidejét is, miután a fennálló rendelkezések értelmében a hivatalnak két éven belül likvidálnia kellene. Genfi körökben biztosra veszik, hogy a Népszövetség januári ülészakán meg fogja szavazni az erre vonatkozó javaslatokat, sőt arról is határozott formában beszélnek, hogy a kibővített Nansen-hivatal elnökévé az

elkövetkező három esztendőre Masarykot, a csehszlovák köztársaság elnökét választják meg.

Az ötös bizottság vasárnap délelőtt a kormányok megbízottaival és az egyes külföldi szervezetek képviselőivel tanácskozott, majd délután Heinrich Mann, a világhírű emigráns német író, a párizsi német emigráció főmegbízottja jelent meg a bizottság előtt és nagyszabású exposé: tartott a száműzöttek kétségbeesett helyzetéről. Heinrich Mann kötelességének teljesítésére hívta fel a Népszövetséget.

— Genfnek — mondotta — kötelessége magáévá tenni a német emigránsoknak, emberek tízezreinek az ügyét, mert nélkül a Népszövetség nem felelhet meg hivatásának.

Maga kell hogy kezébe vegye a száműzöttek sorsát és azt a Népszövetség ügyeként kell felfognia.

A zsidó szervezetek konferenciája

Genf, december 2. A népszövetségi ötös bizottság tanácskozással egyidejűleg ugyancsak csütörtökön vette kezdetét. Genfben azoknak a nagy zsidó szervezeteknek a konferenciája, amelyek eddig a Macdonald hivatal mellett működő igazgatósági tanácsban képviselték magukat. A főreferátumot dr. Arthur Ruppin tartotta, aki már 1933-ban, a prágai cionista kongresszuson nagyszabású tervet terjesztett elő kétszáz ezer németországi zsidónak Palesztinában és más országokban való letelepítésére. Ruppin legutóbb Dél-Amerikában járt, ahol behatóan tanulmányozta a bevándorlási és kolonizációs lehetőségeket és ilyen körülmények között közvetlen tapasztalatok alapján szóla- tott a tengerentúli telepítés kilátásairól. Ruppin referátumának középpontjában azonban a palesztinai telepítés terve állott. Az a terv, amelyet Ruppin tanulmányai alapján a Jewish Agency ekzekutívje terjeszt a Népszövetség elé és amely — mint megírjuk — kétszáz ezer németországi zsidónak Palesztinában való letelepítését irányozza elő az elkövetkező hat esztendőre. Ruppin behatóan foglalkozott a kivándorlás kérdésével, majd adatszerűen ismertette a Jewish Agency kolonizációs tervét, valamint azokat a feladatok és lehetőségeket, amely Palesztinán kívül, más tengerentúli országokban adódnak a német zsidó emigráció levezetésére.

Viharos vita a likvidációs bank kérdésében

Ezután dr. Nachum Goldmann, a Jewish Agency genfi képviselője szólalt fel, majd javaslatot terjesztett elő egy nemzetközi zsidó likvidációs bank létesítésére, amelynek feladata volna lehetővé tenni a német zsidóknak, hogy tőkéiket áru formájában transzferrálhassák más országokba, a német-palesztinai transzferegylemény mintájára. A javaslat körül rendkívül heves vita indult meg. A szónokok többsége élesen kikelt a terv ellen, mely szerintük a zsidó náciellenes bojkott mozgalom teljes letöréséhez vezetett.

A zsidó követelések
 Ezzel szemben egyhangulag fogadják el azokat a javaslatokat, amelyeket a zsidó szervezetek a Népszövetség ötös bizottsága elé terjesztenek a németországi menekültek védelmére, melyek a következő posztulátumokat tartalmazzák:

1. Hasson oda a Népszövetség, hogy a németországi menekültek azokban az országokban, ahol ma tartózkodnak, letelepedési és munkajogot nyerjenek.
2. Ez a rendelkezés automatikusan vonat-

koztassék azokra is, akik a jövőben vándorolnak ki Németországból.

Az ötös bizottság eredetileg szombatra akarta kitűzni a zsidó szervezetek delegációjával való tárgyalás felvételét, vallási okokból azonban szombatról hétfőre halasztották ezt. Így ma délelőtt jelent meg a zsidó delegáció a Népszövetség ötös bizottsága előtt. A zsidó delegáció tagjai: Dr. Arthur Ruppin, a Jewish Agency for Palestine, dr. Luis Ungre, a Jewish Colonisation Association, dr. Bernhard Kahn, az amerikai Joint, Guggenheim professzor, a Comité des Delegations Juives, Otto Schiff, az angliai zsidó szervezetek képviselőitében. A delegációhoz dr. Nachum Goldmann is csatlakozott.

Genf, december 2. A Népszövetség főtárgyaló bizottsága kommunikéban jelöli meg az ötös bizottság ha áskörét, mely a következő: Össze- gyűjti és a Népszövetség elé terjeszti a különböző országokban élő menekültek helyzetéről szóló anyagot és a Népszövetség ezen anyag alapján fogja megtenni azokat az intézkedéseket, amelyeket kívánva osnak tart. A Népszövetség tanácsa az 1936 évi rendes közgyűlésig várni fog az ilyen intézkedésekkel, a közgyűlés elé azonban végleges döntésre terjesztik elő az egész kérdéskomplexumot.

Hitler résztvett a román követség ebédjén?

PARIZS, december 2. A Pariser Tageblatt november 27-i száma a következő címmel közöl egy cikket: „Egy szenzációs dîner”. A cikkíró, George Bernhard, a Berliner Tageblatt volt szerkesztője, azt a tényt kommentálja, hogy Hitler kancellár résztvett egy, a román követségen rendezett dîneren. Ennek szenzációs jellege abban van, hogy a kancellár eddig csupán egy ízben, a pápai nuncius által adott diplomáciai összejövetelen vett részt.

A Lupta igyekezett megállapítani a fenti hír valódiságát, de bucaresti illetékes körökben azt megcáfolták.

Pop Valer elfogadta Lázár Illés kihívását

Bucuresti, december 2. Mint ismeretes Ilie Lazar kihívta párbajra Valer Pop igazságügyminisztert. A miniszter ma kijelölte segédeit Valer Roman és Hurmuz Aznavorian személyében.

A Balfour-deklaráció története

Sir Herbert Samuel november 25-én a Jewish Historical Society nevű londoni történelmi társulat ülésén a Balfour-deklaráció előzményeiről tartott érdekes előadást. Sir Herbert Samuel ismertette mindenképp azt a szellemi a mozgalmat, amely a Balfour-deklaráció idején uralkodott Angliában és a világ zsidósága körében és azokat a körülményeket, amelyek között ő, mint első zsidó nemzetiségű angol miniszter (Disraeli már mint gyermek kilépett a zsidó közösségből) megtele a Palesztina-ügyben a kezdeményező képeseget. „Addig semmiféle kapcsolat nem volt a cionista mozgalomhoz — mondotta sir Herbert Samuel. Kézelfogható eredményekről alig lehetett szó. Most azonban a viszonyok hirtelen megváltoztak és úgy éreztem, hogy különös kötelesség hárul reám. Tanulmányoztam a cionista mozgalom céljait, a már eddig elért eredményeket és igyekeztem minél többet megtudni Palesztináról. Ekkor ismerkedtem meg dr. Weizmannal, akivel néhányszor beszélgettem a cionizmusról. Mint mindenkinek, aki megismerte, nekem is a legjobb véleményem volt képeségeiről. Ez a véleményem az évek során amikor egyre többször volt alkalmam érintkezni vele, megerősödött. Nalun Sokolow és Weizmann más kollegái is, akik Palesztinában éltek, sokban hozzájárultak, hogy a palesztinai ügyekről alaposan legyek informálva.”

Igy aztán — folytatta a szónok — nem sokára meg voltam győződve arról, hogy a háború után könnyen meglehet valósítani egy nagy autonóm zsidó közösséget Palesztinában és pedig angol pro-ek orátus alatt. Sir Herbert Samuel jegyzetei alapján közzéte azután azt a beszélgetést, amit 1914 november 9-én folytatott sir Eduard Grey-vel.

— A háború végével — mondotta sir Herbert Samuel Grey-nek — talán lehetőség nyílik arra, hogy a zsidó nép ösi igényei Palesztinára és a zsidó állam megvalósulhassanak. Sir Herbert Samuel rámutatott a cári Oroszországban élő zsidó tömegek érdekeire és megoldás tekintetében. Egyben kifejezte a reményét, hogy Palesztinából alkotó szellemi élet hassa át a széjjelzsidódságban élő zsidó tömegeket is, amelyek még erős szá- lakkal vannak a mulhoz kapcsolva. Ezeket csak úgy lehet felrázni, ha látják, hogy a fajtájukbeljének egy csoportja nagyot alkot. Ez önértéket és önbizalmukat megnövesztendő és használnának vele ama népeknek is, amelyek között élnek. Az u'ak, csatornák, vasutak és egy kikötő építésének költségeire bizonyára elő lehetne teremteni az eszközöket, feltéve, hogy megfelelő emberek jönnének az országba. Ezzel meglehetne akadályozni a kiskereskedő réteg beözönlését.

Sir Erward Grey erre azt válaszolta, hogy ezt a gondolatot mindg is szimpatikusnak és vonzósnak találta. Hozzájárult a javaslat- hoz és szívesen dolgozik megvalósítása érdekében, csak addójon reá alkalom. Semmi olyan francia vagy más ha alom tervéhez nem adja hozzájárulását, amely Sziriatit ugy akarná nemzetközileg elrendezni, hogy az megakadályozhatná a palesztinai zsidó államot. A kérdésre, vajon szükség mutatko- nék-e Sziriatit Palesztinával egyesíteni, Herbert Samuel nemmel válaszolt. Sir Herbert Samuel a beszélgetés során fontosnak jelezte Palesztina semlegesítését, minthogy az ország tul kicsiny ahhoz, hogy önmagát megvédje. Követelte továbbá a szent zarándokhelyek megnyitását nem-mohamedánok számára. Hozzáette, hogy nagyon előnyös lenne, ha Sziriatit többi része francia fenhatóság alá tartozna, csak azért, hogy az új állam európai terület szomszédságába jusson, ne pedig Törökországba. Akkor, három hónappal a háború kitörése után, még nem gondoltak a Népszövetségre és a mandatárius rendszer megteremtésére. Sir Herbert Samuel feljegyzései végén megemlíti, hogy ugyanebben a tárgyban beszélgetést folytatott Lloyd George- zsal. A minisztertanács során szó került Palesztina jövő soráról. Lloyd George kijelentette Sir Herbert Samuel előtt, hogy nagyon kívánna osnak tartja, hogy Palesztinából zsidó állam váljon.

Minél többet foglalkozott a következő hó-

napokban a kérdéssel, annál erősebben gyökeresedett meg benne a meggyőződés, hogy meg kell csinálni a zsidó államot. De nem sokára kiderült, hogy egy autonóm zsidó állam terve gyakorlatilag keresztülvitte ellen és pedig azért, mert a palesztinai lakosság óhatoda arabokból áll. Anglia és a zsidó nép érdekei a következő megoldásra mutatnak: Anglia fennhatósága mellett a zsidó bevándorlás elősegítésével egyidejűleg az adott körülményeknek megfelelő, legnagyobb autonómiát kell adni a palesztinai zsidó közösségnek. Ezeket a gondolatokat 1915 januárjában a kabinet tagjai egy memorandumban is ismelték, de csak márciusban publikálták. A terv a minisztereknél nagyon kedvező fogadtatásra talált. Sir Herbert Samuel 1916 végén visszalépett, úgyhogy neki a Balfour-deklarációban, mely 1917-ben került nyilvánosságra, nem volt része. Még s amikor megformulálták a deklarációt, az ő tanácsát kérték ki. Herbert Samuel hozzájárult a Balfour-deklaráció szövegéhez épp úgy, mint öt más angol méltóság, akiket ebben az irányban megkérdeztek.

Az előadó ezután tiltakozott ama állítás ellen, mintha a Balfour-deklaráció ellenében állana azzal az ígérettel, amit az arab-török felkelés vezetőjének adtak és amely állítólag úgy szólt volna, hogy Anglia megteremti a nagy arab birodalmat — Palesztina bekebelezésével. Ilyenfajta ígéret soha nem történt. Ezt egyébként az 1922-ik Fehérkönyv is megcáfolja. Sir Herbert Samuel amikor Palesztina főkörmányzója volt, ezt ismételtlen megmagyarázta Huszsein királynak. A király meg is győződött róla, hogy az angol állam képviselői, akik 1918-ban vele tárgyaltak, világosan megmondták, hogy Palesztinának a Jordántól nyugra eső része kikapcsolódik az arab szférából.

Sir Herbert Samuel megállapította, hogy 1920 óta az ország lendülete minden várakozást felülmúlta. Ez a fejlődés csak úgy történhetett, hogy a zsidóság és Anglia ugyanzólván szövetségben áll. A zsidók behozták az országba intelligenciájukat, cselekvő erejüket, munkájukat, olyan tőkét, amely eddig ismeretlen volt az országban. Anglia kormányt állított a palesztinai ügyek élére, iskolázott közigazgatási embereket, akiknek nagy tapasztalatuk volt ebben a tekintetben. Az angol érdekeket megóvták. Az angol adófizető nem terhelte Palesztina közigazgatásának és haderejének költségét. Mind a két fél nyert a vállalkozáson, az arab lakosság szintén nyert. És végül nyeresége a zsidó a szomszédállamoknak is.

Szónok végül az új Palesztina szellemi jelenlétéről beszélt. Angliában jól tudják és az egész világon is, hogy mit jelent a zsidó nép Palesztinában. Anyagi fejlődése mellett törekszik a legmagasabb cél, a szellemi fejlődés felé. A tudomány és az emberiség ügyét centralisztikus módon szolgálja a palesztinai zsidó tudomány és kultúra. Meglehet, hogy a megújult Palesztina lelkéből egy új kultúra és vár a zsidóságra, olyan, amelyet a mi kuszáit világunk remél. És ha ez megtörténik, akkor Anglia büszke lehet rá, hogy a zsidóságot törekvéseiben segítette.

— Inculéj belügyminiszter Mária királynénál. Bucurestiből jelentik: Mária királyné tegnap vendégül látta Inculéj belügyminisztert és feleségét.

— Taggyűjtést indít a cluji ortodox Chevra. A cluji ortodox Chevra Kad'sa, mint ismeretes, ebben az évben alapításának századik évfordulóját fogja ünnepelni. Ezt az alkalmat többek között arra is fel akarja a chevra vezetősége használni, hogy tagjai létszámát felfokozza. Mindazok, akik a jubileárius évben lépnek a chevra tagjai közé, a felvételi díjak tekintetében kedvezményben részesülnek. Jelentkezések személyesen vagy írásban a chevra székházába kéretnek: Str. Masaryk 9.

Őn is védekezzen

járványos

betegségek ellen
a kellemesen illatosított

Senlaslo
(Szt. László)

fertőtlenítő
szappannal.

Megóvja

fertőzésektől

Vigyázzon nehogy utánzatokkal
szolgálják ki.

Hatóságilag engedélyezett végeladás »STEAM« csak rövid ideig!!! Calea Regele Ferdinand 9.

Filmkockák a t. Házból

Bucuresti, november 2. A kamarában megkezdődött a botrányok sorozata. Az ellenzék a nacional caranista párt képviselői. Mint egy exkluzív törzs tagjai ülnek szorosan egymás mellett a barádságon lévő három padban, Mihalache körül. Ug-rásra, harapásra készen.

Tőlük jobbra az ellenfél első sáncaiban a szélső jobboldal. Ellenzék, amely nem a kormány, hanem az ellenzék ellen harcol. Mögöttük a többség nevetve bátorítja őket.

A miniszterek padja ilyen formán alaposan el van barrikádózva. S mégis néha olyan forró a hangulat, hogy az elnöknek fel kell függesztenie az ülést, ha el akar kerülni az általános verekedést.

Az offenzíva Moldovan Victor interpellációjával indult meg. Mint amikor a könnyű ütegek kezdik meg a tüzelést. A sightheti incidensekről van szó, Ilie Lazar megsebesítéséről és letartóztatásáról. Kérde a kormányt van-e mindezekről tudomása s arról, hogy a csendőrséget vezénylő ügyész belelovetta a falusiak tömegébe s csak a véletlen szerencsének tudható be, hogy egyedül Lazar Illés sebesült meg.

Kodreamu volt lupista s jelenleg keresztény nemzetipárti, a jobboldali blokk tagja emelkedik fel, hogy válaszoljon:

— Miért nem volt ott, hogy láthassák amikor Lazar Illés részeg parasztlakó élén megrohmozta Balint dr. házat s összerombolta, miközben egy 14 éves leánykát vágott fejbe.

— Szégyen, gyalázat, pfuj, banditák! — kiáltotta a többség s a szélső jobboldal.

— Gyilkosok! Gyilkosok! — kiált a nacional caranista párt kórusa.

Modreamu beszélni akar, de a nacional caranista pártiak verik a padokat s gúnyos jelzők kíséretében kiáltják: Üljön le!

Modreamu parasztruhát visel illet tehát hogy a nacional caranista pártiak közül is egy parasztruhás, Capatreamu legyen a legkíméletlenebb vele szemben, miközben az öklét rázza Modreamu felé, de Modreamu se hagyja magát.

— Közönséges tolvaj, összelopta magát a Parid-tól.

Capatreamu: Gyalázatos!

Modreamu: Te vagy gyalázatos.

A zaj pokoli, a nacional caranista pártiak felemelkednek a helyükön, felemelkedik a szélsőjobboldali blokk is, felemelkedik a többség is, már-már egymásra ront a két tábor (David és Goliát), amikor Mircea Djuvara felfüggeszti az ülést. Mircea Djuvara professzor a kamara legelőgásabb stílusú képviselője, alkalmas arra, hogy Genfben vagy a hágai döntő bíróság előtt képviselje az országot, de hogy ezt a háborgó házat lecsillapítsa, oda más emberre van szükség...

A szünetben tovább hullámozik és morajlik az ülésterem, a két tábor vicсорítja a fogát, de a gyorsírók már nem jegyeznek, a veszekedés, tehát magánjellegű.

Öt perc múlva az elnöki széket az atléta természetű Tiberiu Mosoiu jelenik meg, a generális fii, s erősen kalapál egyet, majd cseppet. Valahogy helyreáll a csend s Modreamu ismét beszélni akar, de a nacional caranista párt nem engedi. Mosoiu elnök újra felszólítja Modreamut, vonja vissza Capatreamuval szemben használt sértő szavait. Modreamu visszavonja, miközben kijelenti, hogy csak olyan szavakat használt, amelyeket szá-

mos esetben használnak a kamarában s újra áttér a sightheti esetre. Most Madgearu, majd Mihalache állanak föl s csodálkozásukat fejezik ki, hogy a kormány Modreamu személyében fogadott föl magának ügyvédet.

A többség azonban kórusban követeli: — Beszéljen Modreamu! Modreamu! Modreamu!

Modreamu a nap hőse s alaposan oda mondogat szegény Lazar Illésnek, aki sebesülten ül az egyik oradeai kórházban.

Valer Pop feláll a miniszteri padban s mint valamikor réges-régen a cluji városi tanács ülésein, otthonosan körül néz s ki-várja a hatás érdekében kivárandó másodperceket.

Uj technikával a ruhafejtés, Czink-nél nem drágább, vegytisztítás csak jobb, mint bárhol

Felrobbant a nankingi kormány egyik legnagyobb municióraktára

Ezer ember halt meg a robbanásnál. Elpusztult a nankingi kormány munició készlete. Lemondott a nankingi kormány külügyminisztere

Tokió, december 2. (Rador.) A Rengotávíratok iroda jelentése szerint még október 20-án Lancseuban, Kansu, kínai tartomány fővárosában felrobbant egy nagy municióraktár. A robbanás elpusztította a nankingi kormány felhalmozott munició készletét. Több, mint 1000 ember meghalt vagy megsebesült ez alkalommal. A kár 100 millió dollár. A nankingi kormány titokban tartotta a robbanást, amelyről csak most szereztek hírt a japánok. Csiencsini jelentés szerint a japánok

értesítették az ottani hatóságokat, hogy három napon belül három hadosztály japán katona érkezik a városba.

Shanhaikwanban is egyre növekszik a japán csapatok létszáma. Nankingi jelentés szerint Wang Csing Wei külügyminiszter megrendült egészségi állapotára tekintettel előterjesztette lemondását a külügyminiszter ellen néhány héttel ezelőtt újabb műtétet hajtottak végre Wang Csing Wei-en s ez alkalommal hátából eltávolítottak egy revolvergolyót.

A kisantant három országában nagy fénnel ünnepelték meg a december elsejei egyesülési ünnepet

Jugoszláviában általános amnesztiát kaptak a politikai elítéltek. Benes nagy beszédet mondott az ünnep alkalmából

Belgrád, november 2. (Rador.) Jugoszlávia egyesülésének hivatalos évfordulóját nagy fénnel ülték meg az egész országban. A belgrádi székesegyházban tartott istentiszteleten Pál régens, a kormány és a diplomáciai testület teljes számban vettek részt.

A kormány előterjesztésére a régenstárnács amnesztiát adott a politikai bűnösöknek, a sajtódeliktumok elítélteinek és erdőkihágások miatt megbüntetetteknek. Nem részesülnek amnesztiában azok, akik külföldre menekültek és nem jelentek meg bírások előtt, a kémkedés miatt elítéltek és a megvesztegetés deliktumában bűnösök.

Az amnesztiát az egész ország nagy örömmel fogadta és a Stoiadinovics-kormány konszolidációs politikája egyik jelentős aktusának tekintik.

Csehszlovákiában az egyesülési ünnep

alkalmából a prágai rádió hangversenyt rendezett, amelyen Benes külügyminiszter is beszédet mondott. „A csehszlovák nép együttműködése a jugoszlávokkal és románokkal a háború alatt csak prelüdiuma volt, a későbbi munkának a kisantant formájában. Ez a szövetség nem támadó jellegű, hanem gazdaságpolitikai programja a közép-európai államok közti együttműködést szolgálja. Ma, amikor az európai látóhatárt sötét felhők borítják és itt-ott felbukkan a háború veszélye, rendíthetetlen hitünknek adunk kifejezést a béke iránt, amit egyesült erőinkkel sikerülni fog megőrizni.

Bucuresti jelentés szerint az egyesülési napját az egész országban mindenütt megünnepelték. Tedeumok voltak a templomokban, ünnepségek az iskolákban és számos helyen népgyűléseken méltatták a nap jelentőségét.

De a nemzeti parasztpárti padok felé fenyegető moraj üti meg a fülét s hogy megelőzze a vihar kitörését beszélni kezd.

— Az ügyész teljesítette a kötelességét. Oszlásra szólította föl a tömeget.

— Nem igaz — kiálta Mihalache magából kikelve, nekem beismerte, ő adott parancsot arra, hogy csak löjjenek közbe a parasztnak, mint a kutyáknak.

— Ez nem áll! — védi Pop az alárendeltjét.

Raducanu, a bucaresti kereskedelmi kamara rektora:

— Ön nem igazságügyminiszter, hanem a gyilkosok védője, majd Ghelmegeanu kiáltja:

— Mialatt a sebesült a börtönben ül a gyilkos szabadon sétál!

Az elnök Mosoiu a sor, hogy lesújtson Raducanura:

— Rendre utasítom! Rendre utasítom!

Zaj, tumultus, az elnök kalapát, kopogtat, csönget. Hiába. Végre felfüggeszti az ülést.

Ujrakezdés után az egész előlőről kezdődik. Virgil Solomon azt állítja Pop Valerről, hogy nem jó román. Ez sok, nem bírja az érzékeny igazságügyminiszter s minden erejéből tiltakozik.

Felesleges volt, hisz senki sem vonná kétségbe hazafias érületeit. A nyitólönyvből, amelyre utalt, mindenki megállapíthatja, hogy csak hazafias pártok ment keresztül: Cuza, Iorga, liberális pár...

Volt még néhány botrány a kamarában de lassanként beesteledt.

Istregé
szé

Hogyan

Bucuresti,

rad.) A bucu

ások minden

ian vezetése

ista győzelm

re mutat több

tiszemita ügy

esetlen és má

köz felhaszn

amoszférát

jelöltjei körü

az antiszemita

egyik legutó

kockázattal

szereplőket a

hogy az UEL

antiszemita

listán szerep

minősítette I

sorozatos pár

minál nélkü

mérték volna

UER és Fide

kozatban cá

gyanúsításait

Az antisze

péntek esti

ujabb beszéd

lockholmesi

netet tállalt

lőtekből álló

a formában

ni a lepénze

Micescu elmé

Draganesti ü

egyik jelöltj

a korrumpál

tek. Egy Gr

összeget ajár

kal szolgál

harci taktika

— Dragan

zölte velem

tését — mo

hogy még 2

összeköttes

jönni az egé

legközelebbi

ganesti azt

za össze vez

— Hogy

Hivd fel te

fogja erősít

dottam.

Felhívták

dáját. Maga

lefonnál és

ganestinek:

— Megbit

én emberem

Manolescut,

ze van ebbe

Draganesti

és ismertett

utasította, h

gyalásokat,

Manolescu a

tak egymás

egyik folyós

ben ötezer

nesti kezébe

Tanasescu ü

jegyek sorsz

Micescu

jest a gyüle

ügyvédnek

Istrate M

nescu szóla

elmondottak

lletel kiegé

csorára hiv

és szemrehá

vesz az an

Istrate Micescu detektiv-regényét komponált az antiszemita ügyvédek megvesztegetéséről

Hogyan próbál az antiszemita ügyvédfront kedvező légkört teremteni magja körül

Bucuresti, december 2. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti ügyvédi kamarai választások minden valószínűség szerint a Istrate Micescu vezetése alatt álló demokratikus lista győzelmét fogják eredményezni. Erre mutat többek között az is, hogy az antiszemita ügyvédfront vezetői kétségbeesetten és minden lehető és lehetetlen eszközt felhasználva igyekeznek kedvezőtlen szomszédteremtési és megsértési blokk-jelöltjei körül. Ecélból Istrate Micescu, az antiszemita ügyvédek listavezetője, az egyik legutóbbi gyűlésen azt az állítást kockáztatta meg, hogy a Iunian listán szereplőket a zsidók megfizették, mert hogy az UER megkísérelte leépíteni az antiszemita front embereit is. A Iunian listán szereplő hat ügyvéd rágalmazónak minősítette Istrate Micescut és az ügy-sorozat párbajra való kihívásokban kulminál anélkül azonban, hogy a felek össze-mérték volna kardjaikat. Másrészt az UER és Fidermann dr. energikus nyilatkozatban cáfolták meg Istrate Micescu gyanúsításait.

Egy sherlockholmesi história

Az antiszemita ügyvédek szövetségének péntek esti gyűlésén Istrate Micescu újabb beszédet mondott, amelyben sherlockholmesi fordulatokkal átszőtt történetet állalt fel a főleg fiatal ügyvédjelöltekből álló hallgatóság előtt és ebben a formában próbálta meg valószínűvé tenni a leépítési kísérletről szóló mesét. Micescu elmondta, hogy Stefanescu-Draganesti ügyvéd, az antiszemita lista egyik jelöltje volt az, akit zsidó részről a korrumpálási akció céljaira kiszemelték. Egy Grünberg nevű ügyvéd nagyobb összeget ajánlott fel neki, ha információk karl szolgál az antiszemita ügyvédfront harci taktikájára vonatkozólag.

— Draganesti rendkívül felindultan közölte velem a Grünberggel való beszélgetését — mondotta Micescu. Tanácsoltam, hogy még 24 óráig tartsa fenn vele az összeköttetést, mert nyomára akartam jönni az egész korrupciós szervezetnek. A legközelebbi találkozás alkalmával Draganesti azt kérte Grünbergtől, hogy hozza össze vezetőjével.

— Hogyan, te kételkedsz bennem? Hívd fel telefonon Fidermann-t; meg fogja erősíteni előtéd is, amit én mondtam.

Felhívták telefonon Fidermann dr. irodáját. Maga Fidermann jelentkezett a telefonnál és a következőket mondotta Draganestinek:

— Megbízhat Grünbergben, mert ő az én emberem. Kérem, keresse fel Eduard Manolescut, nála van a pénz és szabadkezve van ebben a kérdésben.

Draganesti ismét felkereste Micescut és ismertette vele a történeteket. Micescu utasította, hogy folytassa tovább a tárgyalásokat, mire Draganesti és Eduard Manolescu az igazságügyi palotában adtak egymásnak találkozót. Itt, a palota egyik folyosóján Manolescu kézfogás közben ötezer lejt csusztatott át Draganesti kezébe. A jelenetnek tanuja volt Tanasescu ügyvéd, aki lejegyezte a bankjegyek sorszámait.

Micescu ezzel átad 5 darab ezer lejt a gyűlésen elnöklő Popescu Tudor ügyvédnek és felolvassa sorszámait.

Hajmeresztő históriák vesztegetési pénzekről

Istrate Micescu kérésére ezután Draganesti szólt fel, megerősítette az általa elmondottakat, amelyeket több más részlettel kiegészített. Eszerint Grünberg vascsorára hívta meg az Elysée étterembe és szemrehányásokat tett neki, hogy részt vesz az antiszemita ügyvédmozgalmak-

ban, miközben mások zsiros üzleteket csinálnak. A pénzt az UER adta és a korrupciós hálózat vezetői: Fidermann, Eduard Manolescu és Josef Cohen. Eduard Manolescu egy nagyvállalat jogtanácsosi állását is felajánlotta neki, havi tizezer lej fizetéssel anélkül, hogy valamit is kellett volna ezért dolgoznia. Taktikai okokból azonban visszautasította ezt az ajánlatot, miután Cohen azt a hirt terjesztette az igazságügyi palotában, hogy háromszáz ilyen jogtanácsosi állást tud román ügyvédek rendelkezésére bocsátani. Erre Manolescu felajánlotta, hogy havi 10—15 ezer lejt fognak fizetni neki, azzal a feltétellel, ha nem dolgozik többé az antiszemita ügyvédszövetségben. Draganesti kijelentette végül, hogy Fidermann jobban tenné, ha cáfoló nyilatkozatok közzététele helyett hamut hintene fejére, mert ha nem vallja be az igazat, ugy lőni fog.

Ezután ismét Istrate Micescu szólt fel, aki Stefanescu-Draganesti magatartását méltatta, majd bejelentette, hogy december elsején benyújtotta az antiszemita ügyvédek jelölő listáját, ugyanakkor megkéri a fegyelmi eljárás beindítását azok ellen, akik az antiszemita ügyvédfront egyik tagját meg akarták vesztegetni.

Hogyan pukkant szét a szenzáció

A Dimineata mai számában foglalkozik Istrate Micescu „leleplezéseivel” Micescu — írja a Dimineata — elmondta, hogy egyik elment a másikhoz és közölte vele, hogy egy harmadik, aki egy negyedik nevében dolgozott, egy ötödiknél lévő pénzt ajánlott fel a másodiknak, az antiszemita ügyvédfront „harci terveiért”. Az ügy ugy van elrendezve, hogy egy alapsan alátámasztott vádbeszéd benyomását keltsse. Ha azonban valaki figyelmesen végigolvassa Micescu beszédét, rájön arra, hogy minedn Stefanescu Draganesti állításaira támaszkodik. Ez azt állítja, hogy egy Grünberg nevű ur ötezer lejt adott át neki egy kézzorítás alkalmával

A palesztinai főkormányzó súlyos szemrehányásokat tett az arab vezetőknek a legutóbbi zavargásokért

A tél folyamán tető alá kerül a Legislative Council? Beyruthban titkos politikai szervezetet lepleztek le, mely a nációkkal és az olasz fasisztákkal állott összeköttetésben. Újabb terrorcsapatot lepleztek le Nablusz mellett

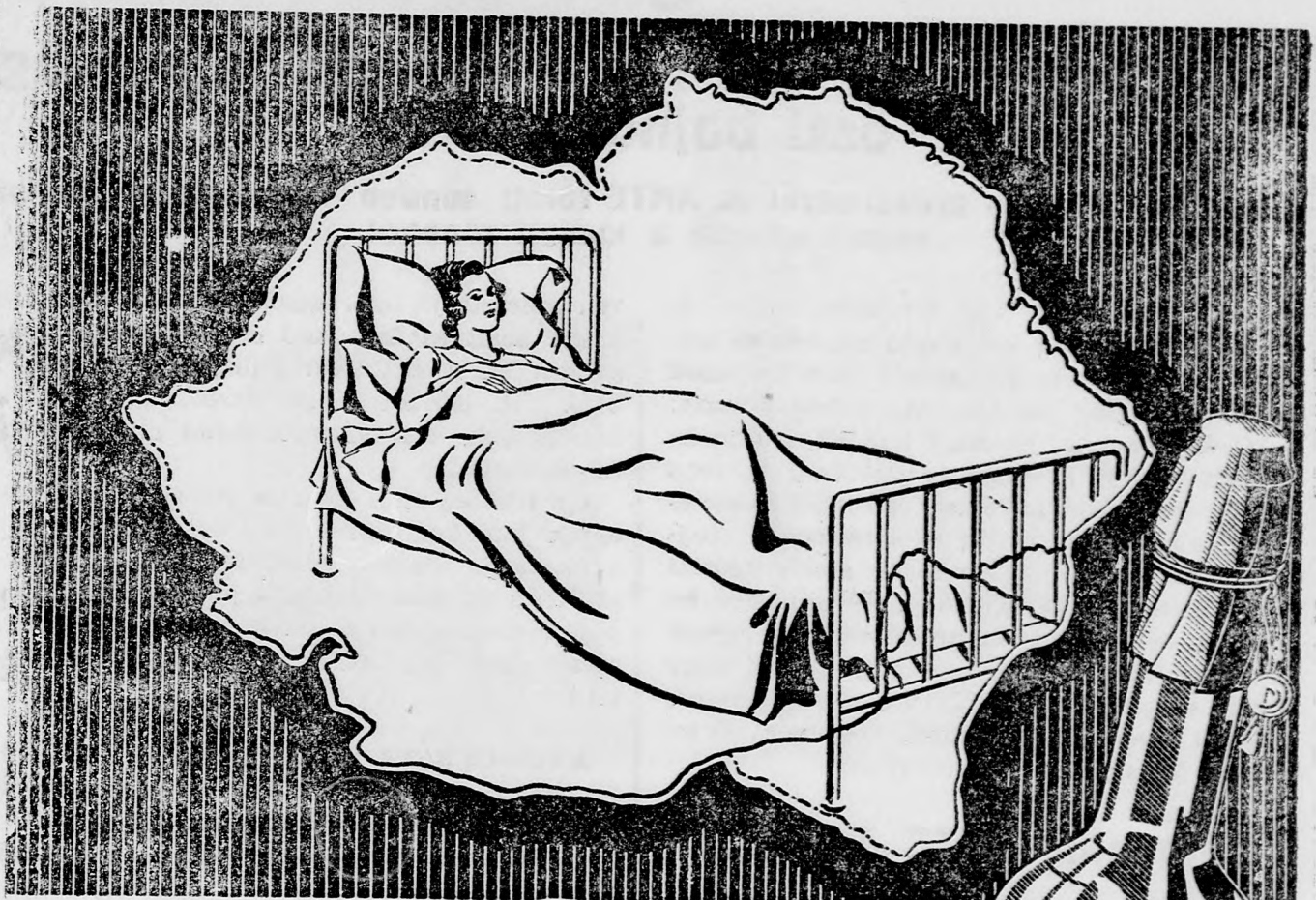
Jeruzsálem, december 2. Palesztina öt arab pártja nevében delegáció kereste fel a napokban Sir Arthur Wauchope palesztinai főkormányzót. A delegációt, melynek tagjai között Ragheb Nashashibi és Jemal al Husseini is szerepelt, magánlakásán fogadta a főkormányzó, aki néhány napja beteg fekszik és nem járhat be hivatalába. A tanácskozás az arab delegáció és a főkormányzó között két órát tartott. A küldöttség memorandumot nyújtott át a főkormányzónak, mely a következő követeléseket tartalmazza:

1. Demokratikus rezsim bevezetése Palesztinában.
2. Zsidóknak való földeladás betiltása.
3. A zsidó bevándorlás beszüntetése.
4. A zsidó kézben levő összes fegyverek elkobzása.

Az arab lapok jelentései szerint a főkormányzó válaszában közölte a delegációval, hogy a memorandumot továbbítani fogja Londonba a gyarmatiügyi miniszteriumhoz. Egyéb-ként — mondotta állítólag a főkormányzó — hajlandó volna még a tél folyamán megteremteni a Legislative Councilt.

Az esős időkkel együtt megérkezett a legkellemtlenebb belegység, az influenza is. A járvány általánosan elterjedt és a nők, gyermekek ezrei szenvednek

INFLUENZAJÁRVÁNY dühöng országszerte *)!

miatta, Magas láz, fájás, a meg-hülés egyéb kísérő jelenségei tes-zik kellemetlenné e betegségét. A Diana sóborszesszel való bedör-zsölés ilyenkor rendkívül enyhíti a fájalmakat. Csillapító hatású, a-mellett elmulasztja a fejfájást is, mig kitűnő alkalmazzák meggyorsítják a vérkeringést, felüditik a szervezetet

DIANA

SÓBORSZESSZ

és teátrális gesztussal letesz öt bankjegyet a ház asztalára, felolvassa sorszámait is. Miféle szerepek van itt ezekben a sorszámokban? Megérteni az ember, ha a bankjegyeket az átadás előtt kontrollálták volna, tehát akkor, midőn még az állítólagos megvesztegetés birtokában voltak. Így azonban vagy hisznek Draganestinek s akkor nincs szükség a sorszámokra, vagy nem és akkor egészen mindegy, hogy milyen sorszám van azoknak a bankjegyeknek, amelyeket Draganesti corpus delictiként felmutat. Az egész nem egyéb, mint egy sikertelen kísérlet arra, hogy a hitlerista áramlatokat felduzzassák. A pénteki gyűlésen részt vett a fiatalokra talán hatást gyakorolt Istrate Micescu, a komoly emberek azonban tudják, miről van szó. És így ez az egész kombináció nem fog Micescunak egyetlen szavazatot sem hozni.

zott. A szervezet „nemzeti-szociális pártnak” nevezte magát, kifelé azonban egy gazdasági szervezet cégére alatt jelentkezett, mely szervezet a hazai termelés és az import növelését tűzte ki célul. A szervezet egyik vezetője a beyruthi amerikai egyetem német irodalom tanára volt. A szervezet politikai célja: Szíria, Libanon és Palesztina rendjének felborítása volt. A rendőrség azt hiszi, hogy a szervezet vezetői szoros kapcsolatban állottak a német nemzetiszocialistákkal és az olasz fasisztákkal. A szervezet vezetőit letartóztatták.

Újabb terrorbandát lepleztek le a palesztinai rendőrség

Jeruzsálem, december 2. Lapjelentések szerint a palesztinai rendőrség ugyancsak Nablusz közelében egy második terrorbandát lepleztek le. Letartóztatások még nem történtek.

Mezőgazdasági kormánykötés

Jeruzsálem, december 2. A palesztinai kormány 50,000 font kölcsönt szavazott meg a hegyvidékeken lakó kisgazdáknak. A Jewish Agency azon kérdésére, hogy a megszavazott kölcsönből a zsidó kisgazdák is részesüljenek, a kormány pozitív választ adott. Nem ismeretes azonban, hogy milyen részt juttat a kormány a fenti összegből a zsidó mezőgazdáknak.

Az exekutív első ülése Weizmann elnökléte alatt

Jeruzsálem, december 2. A Jewish Agency házában a napokban tartotta meg első ülését a luzerni kongresszuson megválasztott új exekutív, dr. Weizmann Chaim elnökléte alatt.

A Keren Hajjeszód bevételei

Jeruzsálem, december 2. A Jewish Agency sajtóirodája közli, hogy 5995 évében 271,000 font volt a Keren Hajjeszód összebevétele. (5694-ben 257,184 fontot tettek ki a K. H. bevételei). A legnagyobb hozzájárulással Dél-Afrika zsidósága szerepel, mely az elmúlt évben 69,067 fontot hozott fel az országépítő alap javára. Következik az Egyesült Államok 55,368 fonttal, majd Anglia 20,685 és Palesztina 19,560 fonttal.

— Még karácsony előtt felfüggesztik a cenzurát. Bucurestiből jelentik: A Tempo azt írja, hogy módjában áll közölni a kormányznak azt a szándékát, hogy a cenzurát még a karácsonyi ünnepek előtt felfüggeszti és ezáltal szabadabbá teszi a sajtótörvénytervezet vitáját.

— Bizonytalan a helyzet a tengeri fegyverkezés limitálása ügyében. Washingtonból jelentik: Swanson tengerészeti államtitkár kijelentette, hogy a helyzet a tengerészeti fegyverkezés limitálásával kapcsolatban továbbra is bizonytalan. Nem lehet tudni, mi lesz az eredményük az erre vonatkozó tárgyalásoknak. Szerinte az amerikai flotta fejlesztése szükséges és ezt az álláspontját Roosevelt elnök is helyesli.

SPORT

A NAC legyőzte a CFR-t és a Nemzeti Bajnokság őszi bajnoka lett

A Romania értékes győzelmével az AMTE fölött minden valószínűség szerint végleg elkerült a kiesési zónából

Cluj, december 2. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság két utolsó mérkőzése igazolta a papirforma jogosságát és a helyezési sorrendet végleg tisztázta. Az ötön játszó: NAC és Romania, ha nagy küzdelem után is, két-két pontot szereztek. A NAC behozta pontok számában a Venus és több győzelmével az első helyre került és a tavaszig a bajnoki cím viselője. A Romania, amely ezúttal is lendületes játékkal tünt ki, megérdemelten szerzett két pontot az aradi munkáscapától és a tizedik helyre került. Alig hihető, hogy a cluji csapat visszakerüljön a kiesési zónába, amelyet ilyen jótékony mellett meg nem érdemelten foglalna el. Eredmények:

Romania-AMTE 4:3 (2:3)

Cluj, december 2. (Az Uj Kelet tud.) Az érdekklózással várt mérkőzés az aradi munkáscapát és a Romania között utóbbi megérdemelt győzelmét hozta. Bár tudásban az AMTE felülmúlja ellenfelét, finom technikájával, felépített támadásaival és szemre tetesztős játékkal sok szimpátiát szerzett. Ha történetesen a második félidő elején a Romania nem fog kemény játékba, győzött is volna az AMTE, azonban éppen ez az, ami az aradi munkáscapától hiányzik: a testi erő szabályos igénybevétele, a nagyobb áttűrésség, az energikusabb gólrátörés, amely a Romaninak legfőbb erénye. (Ha ugyan játékosai néhol szabálytalanság is veszik testi erejüket igénybe és ebben Fried jár elől, aki az együtt esen terribile-je). Mindenesetre a modernebb futballt a Romania játssza. Szemben az AMTE, inkább technikáját demonstráló, tologató játékkal, a Romania olyan stílusra van berendezkedve, amely révén pilanatok alatt közelíti meg az ellenfél területét, amelynek k-puját meg-megújuló rohamok révén állandó veszéllyel fenyegeti. Ennek igazolására elég megemlíteni, hogy például a második félidőben, amikor a Romania fokozott irammal játszott, az AMTE egyetlen lövést sem eresztett meg kapura. Mindenesetre figyelemreméltó az AMTE feljavulása és az itt bemutatott játékkal igazolta, hogy méltóan foglal helyet a bajnoki mezőny legjobbjai között és pillanatig sem kétséges, hogy edzője révén — akinek munkája kellemesen látszik az együttes jáékán —, ha több férfiaságot tud a játékosokba belevinni és egyesek puhaságát a futball álta megkívánt kemény gólrátörésre tudja felcserélni, az AMTE a jövő tavasszal komolyan fog az elsőség, már illetve a bajnokság sorsába beleszólni.

Mintegy háromezer néző előtt játszották a mérkőzést, amelynek elején a Romania van fölényben. Lassan-lassan azonban kezd kibontakozni az AMTE gépszerű, mutatós játéka. Finom körömpasszok, technikus húzások és tapsra ragadó trükkök váltogatják egymást. A Romania elfogult a technikával szemben, a halvesor és védelem meginog és Batrin négy perc alatt kétféle előnyhöz jutja a vendégcsapatot. Lányka Romania támadások következnek, amelyek során az AMTE kapuja előtt tumultuózus jelenet: Romania támadók és AMTE védők egymáson, közben a labda az egyik védő kezét éri és Lázár a megítélte 11-est beteszi. A gól lelkesedést önt a Romániába, amely most már lendületesen támad. A 32. percben Lázár, Szaniszló és az AMTE-kapus hibájából ki egyenlít. A 42. percben Nistor hencét megadja a játékevezető: a 11-est Szabó beteszi és az AMTE 3:2-ös vezetéssel fordul.

A második félidőben a Romania fokozott lendülettel és kemény játékkal kezd. Közben több fault is becsuszik. Az AMTE átengedi teljesen az iramot ellenfelének, amely a teljes félidőben fölényben és szebbnél-szebb akciókkal operál. A 9. percben kormerből kavardás az AMTE kapuja előtt, a labda bejut a kapuba és Fried, valamint az AMTE-kapus, aki ebben a gólból is ludas, a földön maradnak. A kapusnak semmi baja, Fried azonban hosszabb ápolásra szorul. Ujrakezlés után is a Romania az állandó támadó fél. Több gólhelyzet is adódik, amelyek közül Lázár a nap legszebb gólját lövi és beállítja a végeredményt, amely 4:3 a Romania javára. Igen szép, élvezetes mérkőzés volt. A győzelem reális.

A győztes csapat legjobbjai a csatársor belső trója, de különösen Lázár volt: azután Pop III. Jók voltak a második félidőben Doei és Felecan I, valamint kiűnő volt Munteanu. Kár, hogy ez a nagyképességű játékos szabálytalanságokkal ellensúlyozza a tudása ré-

vén szerzett jó impressziókat. Az AMTE-ban a két bekk és Szaniszló nagy klasszisa magasztos ki. A csatársor puha, Murgu gyenge bíró. A játékot Fisch Rezső, az Ellenzék munkatársa a helyszínről Arad részére telefonbomondta.

A mérkőzés után épületes jelenet: Az AMTE egyik játékosai összeszólalkozott Vogl II-vel, a Romania edzőjével, aki a közönség szemeláttára neki akart menni a játékosnak. Ebben persze megakadályozták. A nem éppen sport-szerű edzői gesztus kínos visszatetszést keltett.

NAC-CFR 2:0 (0:0). Oradea, december 2. Kétezer néző előtt, a NAC különösen a második félidő játékkal megérdemelten győzte le a bucaresti vasutascsapatot. A gólokat Szilka és Spielmann lökték. Bíró Muresan, Cluj.

1. NAC	11	7	1	3	22	15	15
2. Venus	11	6	3	2	29	16	15
3. Ripensia	11	5	4	2	31	22	14
4. Gloria	11	6	1	4	26	21	13
5. AMTE	11	5	3	3	20	17	13
6. CFR	10	5	—	5	24	18	10
7. Crisana	11	4	2	5	23	22	10
8. Kinizsi	11	4	1	6	20	34	9
9. Juventus	11	3	3	5	18	19	9
10. Romania	11	3	3	5	24	32	9
11. Unirea Tricolor	11	2	4	5	27	29	8
12. Universitate	10	2	1	7	8	27	5

Távirat

Marianne Warnerer és Katona Gyula
a stuttgarti Opera primadonnája a wiesbadeni Opera első tenoristája
a cluji Román Operában

A két illusztris művész felléptét csak december közepére vártuk, de már e hét folyamán szerepelnek az Operában.

Pénteken, december 6-án a „Traviata”-ban Vasárnap, „8-án a „Álarcosbál”-ban
Sdanovsky Eugenio basszista, a milánói Scala tagjának vendégfellepte ugyanis kis halasztást szenved, mert e héten Bucarestben lép fel, úgy, hogy az ő vendégjátéka december 10-re és 11-re maradjon. Jegyek válthatók a Színház Ügynökségénél: Piata Unirii és a „MEMENTO” irodánál, strada Regina Maria 16.

KÖZGAZDASÁG

A falusi román szövetkezetek a cukoreladásra szerződést kötöttek a cukorkartellel

A pénzügyminisztériumban csütörtökön értekezletet tartott a fogyasztási adó ellenőrzésével foglalkozó igazgatóság a cukorgyárosok képviselőinek bevonásával. A bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a cukorkartell és a falusi szövetkezetek között létrejött megállapodás fixirozassék. Eszerint a központhoz tartozó falusi szövetkezetek bekapcsolódnak a cukor forgalombahozatalába, illetve eladásá-

ba. A szövetkezeti központ egyébként tervezet dolgozott ki mindazon monopól és nagyfotosságu cikket képező árukra nézve, amelyek eladására a falusi szövetkezetek igényt tartanak. A bizottság egyben elhatározta, hogy interveniálni fog a pénzügyminisztériumnál, hogy engedje meg a cukorgyáraknak a cukornak 500, 250 és 150 gramos csomagolását a falusi forgalom növelése érdekében.

RÖVID ÜZLETI HIREK. Banca de Credit Román S. A. bucaresti igazgatósági az elhunyt Jules Cambon elnök helyébe rövidesen Charles Rist-et, Franciaország volt népszövetségi szakértőjét, a Banca Naționala volt szakértőjét fogja kooptálni az igazgatóságba, akit a legközelebbi közgyűlésen az igazgatótanács elnökévé fognak kooptálni. — A Banca Marmorosch Blank & Co. megkezdte azoknak a betéteseknek és hitelezőknek a kielégítését, akiknek követelése a 15,000 leit nem haladja meg. Ezek a hitelezők és betétesek teljes összegben kapják meg követelésüket. — A RIMMA és a Guthehoffnungshütte vezetése alatt álló német csoport között létrejött megállapodást, melyről az Uj Kelet nemrégiben részletesen beszámolt, a kormány jóváhagyása után, november 28-án aláírták. A kölcsön-szerződés értelmében a RIMMA a 800 millió lejes investációs kölcsönt 20 százalékos készpénzben, 80 százalékos gépi berendezésben fogja megkapni. A kölcsön visszafizeté-

senek határideje nyolc év, a kamat 6 százalékos. — A magyarországi pamutfonóák érdekében kompenzációs üzletről tárgyalnak illetékes román körökkel. A terv szerint a magyar pamutfonóák 300 ezer kgr. pamutfonalat exportálnak Romániába, melynek ellenében Románia 1500 vaggon kukoricát exportál Magyarországra. Az ügylet lebonyolításához a Magyar Nemzeti Bank az engedélyt már megadta, a román jegybank még nem döntött az ügyben, minthogy az új külkereskedelmi rendszer a kompenzációs üzleteket minisztertanácsi engedélyhez köti.

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése végett

Kerületi Bajnokság

Győzött a Haggibbor

Haggibbor—Reuniunea 3:0 (0:0). A tartalékos és ennek következtében csak a második félidőben magáralálított Haggibbor biztosan intézte el ellenfelét Kieselstein, Kleinmann I és Kleinmann II góljaival.

KMSC—UEC 1:0 (1:0). Napoca—Avram Jancu 2:1 (1:1).

A cluji kerületi bajnokság állása:

1. KMSC	5	4	1	0	11	4	9
2. Unirea	5	4	1	0	17	8	9
3. UEC	6	3	1	2	10	8	7
4. Haggibbor	5	2	1	2	7	4	5
5. Napoca	6	2	2	2	9	13	5
6. Avram Jancu	5	2	0	3	18	10	4
7. Reuniunea	6	0	1	5	3	20	1
8. Rapid	2	0	0	2	0	8	0

Cluji ifjúsági bajnoki eredmények: KMSC—Haggibbor 2:1 (1:1), U—Reuniunea 9:0 (2:0), Unirea—KAC 2:2 (2:0).

Timisoara. Politechnica—Rapid 4:1 (1:0). Targumures. Mures—Kerületi kombinált 8:2 (6:1), Productia—S'op 11 3:2 (2:0).

Arad. USA—Kerületi kombinált 3:0 (1:0).

Brasov. Ivria—Gloria 4:1 (3:1). Astra—Locomotiva 4:0 (0:0).

Oradea. Vasas—Kolping 2:1 (1:1).

Bucuresti. Venus—Juventus 4:3 (1:0), Sportul Studentesc—Makkabi 4:0 (2:0). Jean Seba kupa.

Párizs. Budapest—Párizs 5:1 (3:0). A magyar válogatott labdarugócsoport Budapest néven biztosan és fölényesen győzött Párizs válogatottja ellen Toldi (2), Sárosi (2) és Titkos góljaival. A franciák gólját Máté lötte.

Telv-Aviv. A Makkabi tegnap 2:0 (1:0) arányban legyőzte a TAC csapatát.

ésének határideje nyolc év, a kamat 6 százalékos. — A magyarországi pamutfonóák érdekében kompenzációs üzletről tárgyalnak illetékes román körökkel. A terv szerint a magyar pamutfonóák 300 ezer kgr. pamutfonalat exportálnak Romániába, melynek ellenében Románia 1500 vaggon kukoricát exportál Magyarországra. Az ügylet lebonyolításához a Magyar Nemzeti Bank az engedélyt már megadta, a román jegybank még nem döntött az ügyben, minthogy az új külkereskedelmi rendszer a kompenzációs üzleteket minisztertanácsi engedélyhez köti.

Élénk a tüzfapiac. A hidegre fordult időjárás megnövelte a belföldi tüzfapiac forgalmát és a kereslet megélnült. A vagonhíány megszűnőben van és az őszi tüzelőanyagok visszamaradt mennyiségek leszállítása már nagyrészt befejeződött. A piac megélnültése a kínálatot is növelte a kistermelőknél, a nagyobb termelővállalatok azonban tartózkodók. Prima bukk és gyertyánhasában érezhető hány mutatkozik. Az utóbbi időben a következő árak alakultak ki aradi paritásban: prima bukkhasab 4200 lej, bukkdorong vastag 3500 lej, gyertyánhasab prima 4200 lej, gyertyándorong vastag 3700 lej, oserhasab prima 3900 lej. Ezek kistermelői árak, a nagytermelők árai mintegy 200 lejjel drágábbak. A magyarországi tüzfakivitel méhány héten keresztül nagyobb lendülettel ment és csak az utóbbi napokban lanyhult el ismét.

A Mica vegyipari üzemét állít fel Turdán. A Mica S. A. Miniera, amely az ország legnagyobb aranykitermelő vállalata, elhatározta, hogy fémvegyipari üzemét állít fel. A tervek szerint az első ilyen üzem a Mica kénasava és rézszulfát-gyára lesz, amelyet vagy Bradon, vagy ami még valószínűbb, Turdán fognak felállítani.

Alaptőkét emel a cluji Egger vegygyár. A cluji Egger & Co. vegyészeti gyár december 14-én közgyűlést tart, melynek tárgysorozatán az alapszabálymódosítás és a cégszövetség megváltoztatása mellett az alaptőke felemelése is szerepel.

Ismét megkzdik az importengedélyek kiadását olyan államokból, ahova eddig transzfervizumot nem adtak ki. A külkereskedelmet szabályozó bizottság október 10-étől kezdődőleg nem adott ki behozatali engedélyt, illetve transzfervizumot azon országokból történő behozatalra, amelyekkel szemben az import fedezésére nincs devizadisponibilitás. Legújabb bucaresti jelentésünk szerint pénteken reggel ezen országokra szóló importengedélyek kiadása 150 millió lej diszponibilitás erejéig. Ezen országok között szerepelnek Anglia, Egyiptom, Franciaország, Dánia stb. A most kiadásra kerülő importengedélyek csak ipari nyersanyagokra vonatkoznak, ugymint pamut és gyapjufonalakra, cziatre, fémekre. Készárúk behozatalára ez alkalommal nem kerül sor.

Rövid hírek mindenütt. India több pontján földrengés volt. Emberáldozata nincsen a rengésnek, de nagy anyagi károkat jelentenek. — Berlinben az Adle szállóban volt szombaton a külföldi lapok berlini munkatársainak bálja, melyen résztvettek Neurath báró, birodalmi külügyminiszter és von Ribbentrop, rendkívüli követ is. — Spanyolországban nagy méreteket ölt néhány nap óta a halkonzervmunkások munkakanéllkülisége. Hír szerint az Olaszországgal szemben életbeléptetett szankciók miatt keletkezett a nagy munkanélküliség, a gyártás teljesen megbénult, két ezer család vált kenyéértelenné. — Az Északi tengeren rendkívül heves viharok dühöngenek. — A francia fővárosban szombat este nagy vihar pusztított. Az orkán szerű szélvész telefonpóznákat tépett ki és hatalmas faágakat szakított le. — Pietri francia hadügyminiszter villásreggelit adott: a Párizsban tartózkodó Tschammer és Osten sportvezérek tiszteletére. — Herriot, a radikalsocialista vezére Angliába utazott, ahol a readingi egyetem tiszteletbeli rektorává avatták. — Lipót belga király teneap magántermesztési ügyben Londonba érkezett. — Párizsban jelentik, hogy a Pieterka orosz gőzös Derdjanszktól néhány mérföldnyire elsüllyedt. Eddig nem tudni a halálos áldozatok számát. — A Földközi tenger partján hatalmas vihar dühöng, amelynek ereje villanypóznákat dönt ki. — Az angol petróleumtrösztök hírül adták, hogy közelebről emelni fogják a petróleumárakat.

RESTAURANT „COMERCIAL”
Lakodalmak és bankettek rendezését vállalom. ORADEA, Nagypiac tér. Volt Loyd háza helyiség.
AXELRAD

Károly a ro

Nincs szüke

Bucuresti, nove

nap beszédet t

ar-mozgalom-rác

kalmából.

— A rádiótárs

án ifjuság test

elkészésére bocsa

mondotta az

ulni egy nagy

oz. Mi az Orad

ne ezeket a pro

nség előtt m

tségével. Szám

lenni a mikrofo

nbernek, akik n

szetekben ism

k előtt ennek

ozgalomnak lé

mozgalom nem e

ek nevelése, fe

en hasznos elem

a magunk elé

téményt megal

Román Ifjuság

T. R.)

— Ennek az i

fjusági testnevel

szervezetése

a az eszköz, a

végzi. Könyven

61 keletkezett e

orának a követ

unk minden ideá

eteseg megnyilv

zeretik a hazát

et, felvetette a

sz ez a szed, e

olnapi nemzedé

sznos dolgok

ával nő fel?

— A strajeria

etölteni. A straj

a a hazáért és

án összefoglalva

unk. A hit: al

leg kell mutatn

a életében előre

lött hitének kel

azát megtestesít

la lelkiünkben,

an az isteni sz

gy hit nélkül

nit sem elvégez

— Ezen alap

pítettük fel egé

sz egész munkap

szabad elfelejten

lyan elemekkel

ek lelke, menta

an, tehát a mi

négválogatnunk,

elkészésünkre ál

— Sokan ebbe

nnak formalisz

sz egyenruhát,

em cél, csupán

ivatásuk a straj

aris érzés feléb

ek nélkülözhető

ellő működéséh

unk kialakítani

aritásból a né

közzön ki. A leg

ozandóságának

akadjon.

— Vannak, a

DETR mozgalom

on kívüli dolgo

Károly király rádiószózata a román ifjúság nemzeti neveléséről

„Nincs szükségünk nevelési módszert a határokon túlról behozni” — mondotta az uralkodó

Bucuresti, november 2. Károly király tegnap beszédet tartott a rádióban a strajjer-mozgalom-rádióóránának bevezetése alkalmából.

— A rádiótársaság azzal, hogy a román ifjúság testnevelési intézetének rendelkezésére bocsátotta ezt a heti egy órát mondotta az uralkodó — hozzá akarunk adni egy nagy nemzeti érdekű munkát. Mi az O.E.T.R. és mi a strajjeria? — Ezeket a problémákat kell a nagyközönség előtt megvilágítani a rádió segítségével. Számos előadó fog majd megjelenni a mikrofon előtt, különböző szakemberek, akik nagy vonásokban és kis részletekben ismertetni fogják a hallgatók előtt ennek a nemzeti megújítási mozgalomnak lényegét. Mert a strajjer-mozgalom nem egyéb, mint a jövő nemzedék nevelése, felkarolása, hogy minden hasznos eleme legyen a hazának. Ime, a magunk elé tűzött cél, amiért ezt az intézményt megalkottuk, amelynek neve Román Ifjúság Testnevelési Intézete (O. T. R.)

— Ennek az intézetnek célja az összes ifjúsági testnevelő szervezetek vezetése, megszervezése és ellenőrzése. A strajjeria az eszköz, amellyel ezt a programot végzi. Könnyen kitalálható, honnan, miként keletkezett ez a mozgalom? Ez a háborúnak a következménye. A mi ifjúságunk minden ideál nélkül nőtt fel. Számos beteges megnyilvánulás azok előtt, akik szeretik a hazát és érzik a jövő felelősségét, felvetette a vitális problémát: Mivé lesz ez a szép, ez a gazdag ország, ha a napi nemzedék a fejlődés és a szép és hasznos dolgok eszményeinek teljes hiányával nő fel?

— A strajjeriával akarjuk ezt az őrületet elűzni. A strajjer jelszava: Hit és munka a hazáért és királyért! E szavakban összefoglalva a mi nevelési programunk. A hit: alapja minden akciónak. Meg kell mutatnunk ifjúságunknak, hogy az életben előre akar haladni, mindenekelőtt hitének kell lennie. Hit Istenben és az ősi egyházban, hit a haza iránt, hit a hazánkban, hit a jövőnkben meg ismét az isteni szózat, meg kell tanulniok, hogy hit nélkül a munka nem képes semmit sem elvégezni.

— Ezen alapvető elvekből kiindulva megvitettük fel egész nevelési eszményünket és egész munkaprogramunkat. De nem szabad elfelejtenünk, hogy elsősorban olyan elemekkel van dolgunk, amelyek lelke, mentalitása és teste fejlődésben van, tehát a mi eszközeinket is úgy kell megválogatnunk, hogy megfeleljen a rendelkezésünkre álló anyagnak.

— Sokan ebben a mozgalomban csak a formális, ceremóniás részét, az egyenruhát, az üdvözlést látják. Ez nem cél, csupán eszköz. Az alakosságoknak a strajjeria a fegyelm korlátai közé szorítani, a testületi, bajtársi, szolidaritás érzés felébresztésével. Ezek az érzések nélkülözhetetlenek egy szociális szerv működéséhez. Olyan szellemet akarunk kialakítani, hogy egy-egy sejt szolidaritásából a nemzeti szolidaritás érzése keletkezzék. A legkisebb egység összetartozásának jeleiből a nemzeti önérték keletkezik.

— Vannak, akik azt hiszik, hogy az O.E.T.R. mozgalom utánzása egyes a határokon kívüli dolgoknak. Ez nem így van. A

strajjeria tisztán román dolog, amely az ország belső szükségleteiből fakad és csak arra épít, amit az ország és a nemzet szükségletei kívánnak. Ezért minden nevelő szempont előtt a fegyelm és nemzeti önérték kell, hogy lebegjen. Minden ifjúnak abban a tudatban kell felnőnie, hogy románnak lenni büszkeség, hogy büszkének kell lennie hazájára és a nemzeti szolidaritás érzésével és a közös érdekében kifejtett fáradhatatlan munkával kell az ország fejlődését szolgálnia.

— Nem vagyunk iskola: mi hit és haladás vagyunk. Munkánkat lehetőleg a szabad ég alatt végezzük. A természet körében élve, testünket tiszta levegővel véve körül azt akarjuk, hogy ifjúságunk erős, tiszta és cida legyen.

— Különös gondot fordítunk a nemzeti érzés fejlesztésére. Gyermekünknek meg kell tanulniok, hogy ha lehet is egyes jó dolgokat a határokon túlról behozni, anynyi minden van itt benn az országban és a nép lelkében, amit onnan ki lehet bányászni s amelyek Romániát és a mi nemzetünket a világ egyik legszebb országává és egyik legfényesebb népévé teszik.

— A nemzeti megújítás mozgalma vagyunk és mi, akik teljes hittel és szeretettel fogtuk ehhez a munkához, tudjuk, hogy sikerülni fog, mert a holnapi nemzedék egész szívvel és jobbra vágó lelkevel követ bennünket. Egy éve működünk. Az eredmények már láthatók. De még több jóakaratra, több tanulásra és több fegyelmre van szükség.

Ujabb sztrájk tört ki Clujon

Az Első Erdélyi Papirgyár munkásai, összesen ötvenöt, bérmozgalomba kezdtek

Cluj, december 2. (Az Uj Kelet tud.) Még el sem múlt a több hete tartó Dermata sztrájk máris újabb bérmozgalom tört ki Clujon. Tegnap sztrájkba lépett az „Első Erdélyi Papirgyár” 55 munkása. A sztrájkot itt az új kollektív szerződés tervezet váltotta ki. A munkások új kollektív szerződésükben két lej óránkénti béremelést és a munkafeltételek szabályozását kérték. A gyár nem volt hajlandó sem miféle béremelésre, mire a Munkügyi Inspektorátus békéltető tárgyalásokat hívott össze. Ezek azonban nem jártak eredménnyel, mert az igazgatóság semmiféle béremelésre nem volt hajlandó. Sőt visszautasították a munkügyi inspektorá-

tusnak azt az ajánlatát, hogy döntőbíró-ságot hívjanak össze. A munkások elfogadták ezt az utóbbi ajánlatot, de az igazgatóság hajthatatlansága miatt a tárgyalások egyelőre megszűntek. A sztrájkba lépett munkások szerint az Első Erdélyi Papirgyár egyike a legrosszabbul fizető üzemeknek.

A munkáslányok átlag 4-5 lej munkabért kapnak, míg a képesített szakmunkások órabére sem haladja meg a 8.50 ba nit. A sztrájkolók a bérmozgalom vezetését a vasmunkások szervezetére bízták, mivel szakszervezetük a vasmunkások szervezetéhez tartozik.

Sulyos visszaélések nyomára jöttek a CFR cluji gazdasági hivatalában

Mit ír a Patria arról a két hivatalfőnökről, akiket mint megbízható elemet helyeztek a gazdasági hivatal élére

Cluj, december 2. (Az Uj Kelet tud.) A cluji Patria című lap jelentése szerint a nyomozó hatóságok minden diszkrétója ellenére is, kiszivárgott az a hír, hogy a cluji CFR gazdasági hivatalában, nagyarányu visszaélések történtek.

Ezek a visszaélések azután történtek, hogy illetékes körök úgy döntöttek, hogy a fontosabb beosztásokat csakis megbízható emberek között osztják szét. A gazdasági szekció élére két évvel ezelőtt neveztek ki Stoica Dumitru. Hosszu ideig úgy tűnt mindenkinek, hogy az új gazdasági hivatali főnök nagyon becsületes ember. Mig egy napon felsőbb hivatalos köröket értesítették, hogy Stoica nagyobb mennyiségű faanyagot személyes céljaira dolgoztatott fel. Virgil Pop mérnököt delegálták az ügy kivizsgálására, aki fegyel-

mi tanács elé utalta a megtévedt gazdasági hivatali főnököt. A vizsgálat után Stoica Dumitru elmozdították a hivatal éléről, ugyanakkor pedig kimondották, hogy két évi időtartamra mellőzni fogják minden előléptetését.

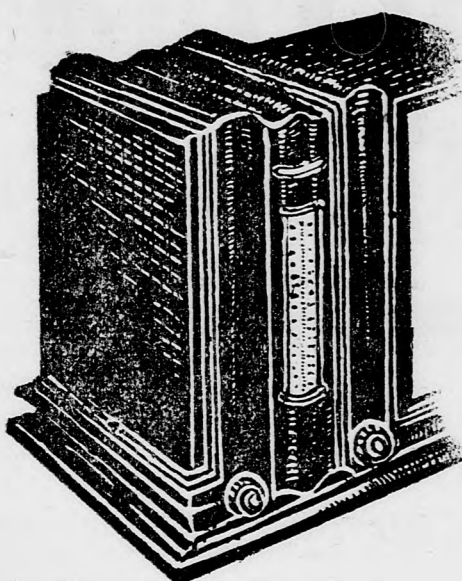
Ezután Murea Joant neveztek ki a gazdasági hivatal élére, aki más uton kezdett szert tenni mellékjövedelemre. A használatlan vasöntvények árverésekor Murea Jon néhány ezer kilogrammal többet szállított ki a raktárból, és ezt hozzácsatolta ahhoz a mennyiséghez, amit már megvásároltak a kereskedők. Ilyen módon nagymennyiségű vasöntvényt adott el illegálisan, amelyeknek ára az ő zsebébe került.

Természetesen Murea is elmozdították míg ügyében néhány nap mulva dönt a fegyelmi bizottság.

Standard

RADIO

SUPER 36
5+1 CSŐVEL
19-2000 M.
TAVKAPCSOLO
FINOMBEÁLLÍTÁS
AZ ÖSSZE
MŰSZAKI ÚJÍTÁKOK
FIGYELEMBEVÉTELEL
SZERKEZTVE

— Még csak a kezdetén vagyunk. Minél jobban fogunk haladni, annál inkább látható lesznek az eredményeink. Milyen szép lesz majd a holnapi Románia, egységes és szolidaris állam, egy gondolat, a mi jelszavunk körül egyesülve: Hit és munka a hazáért és királyért!

Névvisszarománosítási hirdetés a cluji városházán

Cluj, december 2. (Az Uj Kelet tud.) A városi tanács rendeletére hirdetésnek jelentek meg egy a városházán, mint a város különböző hirdetőoszlopain, amelyben felhívják mindazokat, akiknek családja román nevet idegen hangzásra cserélte fel, hogy adják be a városházán kérvényüket a visszaronmánosítás érdekében. A város továbbítani fogja azokat az igazságügyminisztériumba. A felhívás a még készülöben levő névváltoztatási törvénytervezettel kapcsolatos, amelyről nemrégben beszámolt az Uj Kelet és amely meg fogja könnyíteni a névvisszarománosítást.

— Megtámadtak egy papot a vadászaton. Radu Joan, Lunca de Jos községi görögkatolikus pap, vasárnap délután vadászatra indult Vlachia község határába. Az országuton egyszerre csak egy ember toppant eléje puskával felfegyverkezve. Rátarotta puskáját a papra és rákiáltott, hogy Radu azonnal adja át vadászfegyverét, mert ellenkező esetben agyonlövni. Radu kénytelen volt puskáját átadni, az utonálló pedig eltűnt két fegyverrel. Radu ezután feljelentést tett a floresti csendőrségen támadója ellen, akit rövidesen el is fogtak Kungratzko Sándor személyében. A csendőrség az utonálló bekísérte a cluji ügyészségre.

— Magánautó beleszaladt egy menetelő katonai osztagba. Varsóból jelentik: Thorum közelében egy kioltott lámpájú magánautó beleszaladt egy menetelő katonai osztagba. Két katona meghalt a helyszínen, 11 súlyosan megsebesült. A bűnös sofőr eltűnt.

— A párizsi község tanácsa pótválasztásán három kommunista került be a tanácsba. Párizsból jelentik: Tegnap a párizsi község tanácsa négy megüresedett helyére pótválasztást tartottak. Három kommunistát választottak meg, a negyedik mandátumra újabb pótválasztás lesz.

— Budapesti megmérgezte magát Haber tábornok és felesége. Budapestről jelentik: Haber tábornok feleségével együtt megmérgezte magát. A 46 éves asszony, Budapest egyik szépsége, meghalt, 76 éves férje haladékosan.

— Lengyel csendőrök agyonlőtték két ukrán terroristát. Varsóból jelentik: Kowez állomáson a csendőrök tegnap lelőtték két régóta keresett ukrán terroristát. A csendőrök felszólítására a terroristák revolverrel válaszoltak, mire agyonlőtték őket.

— Kivették az amszterdami városi színházból a nemzeti szocialista tüntetőket. Amszterbólból jelentik: Kétszáz nemzeti szocialista megakart akadályozni a városi színházban egy antifasiszta tendenciájú darab előadását. Nagy tumultus keletkezett. A zavargókat kiszorították a teremből. A hollandiai nációk ezután a színház előtt tüntettek, de a rendőrség hamarosan szétoszlatta őket.

Töltőtollat,

roszt, becserejlük, vagy megjavítjuk. A töltőtollat alkalmazzuk. Elhasznált arany töltőtollakat becserejlünk. Töltőtollat díjtalanul megvizsgáljuk. Egyedülálló töltőtoll szaküzlet:

Fehér írógépvállalat

Cluj, Str. Regina Maria 2.

Fehérneműselymek,

nyerselymek legnagyobb választékban

csak GALLIA-nál

kaphatók

CLUJ, Str. Gen. Neculcea No. 2 (Palatul Renner)

Keleten új állam születik

Japán és Anglia farkasszemet néznek

Mi készül a Távolkeleten? Miért fordul megint a világ figyelmébe Kínának ama tájai felé, amelyek 1931 óta nem egyszer álltak már a világpolitikai érdeklődés homlokterében? Mint a keletázsiai hírekből félreérthetetlenül ki lehet venni, az történik, hogy Japán tovább tör előre azon az úton, amelyen az első államát Mandzsuriának meghódítása jelentette.

Az önálló mandzsu császárság

Mandzsuriának elfoglalása 1932-ben be is fejeződött. Hiábavaló volt a nyugati hatalmak és a Népszövetség (többé-kevésbé színtel) tiltakozása: a japánok Kína e hatalmas tartományából Mandzsukuo néven császárság alkottak, amelynek az önállóság jellegét olyképpen akarták megadni, hogy trónjára ültették Pu-ji-t, a régi kínai uralkodóház sarját. A fiatal császár azonban csak eszköz a tokiói kormány kezében, ugyanugy, amint a mandzsu ország gazdag érc- és szénbányáival, szőjábab- és pamuttermő humuszával, petroliumforrásaival a japán nagyvállalatozók, a boldog konkvizitátorok lábai előtt hevert. Az azóta elmúlt közel négy esztendő alatt Japán nem kevesebb, mint másfélmilliárd jen tökélettel be mandzsuriat ut- és vasutépítkezéseibe, ipari és agrárüzemekbe.

Tovább befelé Ázsiába!

A harmincmillió lakosú dus mandzsu föld meghódítása első lépése volt a japán imperializmusnak a nyugat felé tartó expanzió útján. Alighogy az új „császárság” berendezkedett, az ugyancsak gazdag Jehoi és Csahar tartományok megszállására került a sor, majd hamarosan megérett több északkeleti provincia elfoglalásának pontos haditerve. Minden újabb előre-örésüket a japánok azzal igyekeznek a világ előtt indokolni, hogy Kína anarchisztikus állapotáról, rablóbandává fajult kínai hadseregek garázdálkodásáról beszélnek, hogy azután a civilizáció, a rend és a béke örökent játszassák meg magukat. Amikor 1931 őszén a mandzsu hadjárat körüli nemzetközi jogi vita folyt a Népszövetségben, a japán megbízott provokálta kínai fellépésről beszélt, amellyel Tokió kénytelen volt megtörli intézkedést szembeszegezni.

Az új kínai valutapolitika, mint háborús ok?

Már 1934 tavaszán megrökönyödést keltett a tokiói külügyminiszternek az a közlése, hogy Japán semmieset sem fogja tűrni bármely más hatalomnak a kínai ügyekbe való beavatkozását; nyilván azért, mert erre csak ő formálhat jogot. Igaz, hogy azonnal bekövetkezett diplomácia lépések arra készítették Japán külügyi hivatalát, hogy a közlésben foglalt kategórikus ellenkezéseményhíten, de tény az is, hogy Tokió azóta egyre feltékenyebben nézett minden olyan kísérletet, amelyet valamilyen európai hatalom azért tett, hogy Kínával mélyebb gazdasági kapcsolatot teremtsen.

Néhány héttel ezelőtt a nankingi kormány rendeletet adott ki a kínai valutaviszonyok szanálására. A rendelet megtiltotta, hogy kínai polgárok fizetési kötelezettségüket ezüstben teljesítsék, ugyanakkor egyedül a központi banknak, amely az eddigi három emissziós bank helyét tölti be; az ezüst mindenki köteles beszolgáltatni a kormánynak.

Egy idő óta Kínában tartózkodó Sir Frederick Leith-Ross, az angol kormány pénzügyi szakértője, aki a Mennyei Birodalomnak is nyilván tanácsos akar szolgálni. Már szolgált is — mondják japán körök, amelyek a nankingi kormány valutaszanáló rendelete

mögött Leith-Rossnak és néhány amerikai szakembernek a kezét keresik és abban az angol gazdasági imperializmus ténylegesét látják. Londonból ugyan cáfolták ezeket a japán állításokat; de kétségtelen, hogy az angol bankok Kínában levő fiókjai utasítást kaptak a valutareform messzemenő támogatására. Tokiót megerősíti ez a tény abban a gyanújában, hogy Sir Frederick Leith-Ross nankingi tárgyalásai a brit pozíciónak Kínában való erősítését célozzák. És így lesz a kínai valutapolitika az újabb japán hódító háború egyik főokát.

Japán védi a kínai népet!

Azzal a határozottsággal, amellyel a legutóbbi években mindig érvényesíteni tudta törekvéseit, Japán tiltakozott a valutareform ellen nemcsak azért, mert ezt Kína belügye-be való illetéktelen beavatkozásnak tartja, hanem azért is, mert — (Japán, mint a széles néprétegek érdekeinek védője!) — ez az intézkedés még gazdagabbá teszi a tehetősebb osztályokat, viszont tovább szegényíti a népet, miáltal szociális nyugtalanságnak válik felidézéjévé és megbonthatja a Távol-Kelet békéjét. Ez pedig Japán nem tűrheti.

Hogy Tokiót izgatja az angol-amerikai segítség létező kínai valutareform, annak igazi okát éppen abban kell keresni, hogy japán körök nem szívesen látják Kína pénzügyi és gazdasági viszonyainak rendeződését, mert attól tartanak, hogy a Mennyei Birodalom ilyenformán képes lehet az ő hódító terveikkel való szembeszűlésre. Ezért vált még sürgősebbé az északkeleti tartományok: Hopei, Santung, Senszi, Csahar és Sun-Juan elszakítására és „önálló” államszövetséggé való alakítására irányuló japán terv végrehajtása. Visszavonhatatlanul be kell teljesen lépnie a japán érdekszférába ezeket a szén-, érc-, petrolium- és más kincsekben dúsgazdag vidékeket, még mielőtt Kína, idegen támogatással, annyira megerősödne, hogy ellenállásra gondolhatna.

A japánok Lawrence ezredese

Igy érkezünk el a legutóbbi napokban ama világpolitikai jelentőségű fordulatához, amelyben nyíltan kibontakozott és a megvalósulás stádiumának küszöbéhez eljutott a japán

noknak a több mint egymillió négyzetkilométer területű és nyolcvan millió lakosú északkeleti öt tartomány teljes meghódítására készült terve. Hogy eddig csak tervezgetés volt s hogy már évekkel ezelőtt nem lett belőle valószínűség, annak magyarázatát abban a nézeteltérésben kell keresni, amely Tokióban a mérésélt álláspontot képviselő politikai fórumok és a szélsőséges nacionalista-imperialista körök közt fennáll. Ez utóbbiaknak bizalmi embere Doihara tábornok, a Kínában operáló japán hadsereg mérvadó tényezője, akinek titokzatos egyéniségét szeretik összehasonlítani Lawrence ezredessel, az angol világbirodalmi érdekek misztikus előmozdítójával. Doihara tábornok küldte az északkeleti tartományok kormányaihoz azt az ultimátumot, amely köveleli az autonóm államszövetség megalakítását az öt provinciából, Japán fennhatósága alatt.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MUSONA

Szerdán, december 4-én: Tris an és Isolda.
Pénteken, december 6-án: Faust. (E. Sdanovsky basszussal.)
Szombaton, december 7-én iskolai matiné: Sámson és Delila.
Vasárnap, december 8-án este: Szevillai borbély. (E. Sdanovsky basszussal.)
Hétfőn, december 9-én: Cigánybáró.

ROYAL MOZGO MUSONA

Ma, kedden kettős műsor: AZ ORLEANSI SZÜZ. II. Vigyázat dinamit. Fősz: Georg O'Brien. Előadások kezdete: Orleansi: 3.20, 6.20, 9.20, Georg O'Brien: 5, 8, 11.

KINIZON MOZGO MUSONA

Két mesefilm egyszerre: I. Pontresinai paradés. Fiatalság filmje. Walter Rille, Sepp Rist.
II. Boldogság álma. Bárony Rózi, Halmai Tibor, Fritz Schultz. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 5, 6, 9 órákor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vasagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 118

Ipari vállalat elsőrangú közszükségleti cikk gyártására berendezve elkötés miatt átadó. „20.000” jellegére a kiadóba.

Szörmebundák készítését, átalakítását és javítását olcsón vállalja Bixenspanner szörme-szalón Reg. Ferdinand 3, emeleten. Szörmek nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T.

lakberendezési KIÁLLITÁSA

Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piata Albina 17 sz. alatti m'nta'erneit. Akadályoztatása ese én a cég szívesen küldi ki architektjét eredeti rajzokkal és tervekkel.

Özvegy uriaszony ké-szoba fürdőszobás kaszába egyetemi hallgató vagy hivatalnok lakótársat keres, esetleg teljes ellátás. Cím a kiadóban.

Kötöttárak, főleg baby- és gyermekruhák kiárusítása gyári áron minden kedden pénteken d. u. 3-6-ig. Lady, S. r. Vasile C. dis 4.

Keresek megvételre 8-80+10+80 szövet kőtőgépet. Schwarz, Valea lui Mihai.

אָרטיקלן צו קוכן, cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre s egy alkalmakra rendeléseket a legszebb kiviteben, jutányosan készít, Adler, Str. Dubala lor 8.

Jól jövedelmező kosztadás, 50-60 kosztással, elkötés miatt teljes felszereléssel azonnal átadó. Cím a kiadóban.

Naponta frissen fejt kóser tehén- és bivalytej — házhoz is szállítva — kapható Schwartz Ignácánál Str. Gen. Poetas 23.

A kitünő ADOLF TEFFNER

SIDY THAI

hírneves művésznővel, aki 120 előadást játszott Bucurestiben, páratlanul nagy sikerrel, erdélyi turnéra indul a követő nagyszerű operettekkel:

„Az utolsó tánc

„Önagysága karriert csinál”

„Urke Nahalnik

Ártatlan?

Kitünő rendezés — Kárpáti zatos tancok — Eisörendű zenekar

Rendező: B. Rintzler Karmester: M. Kreisl

Az erdélyi turné sorrendje:

LUGOJ	December 3 este
DEVA	December 4 este
ALBA-IULIA	December 5 este
CLUJ	December 7 este December 8 délután December 8 este
TARGU-MURES	December 9 este December 10 este
REGHIN	December 11 este
GHEORGHENI	December 12 este bucsu Erdélytől

Fenti előadásokra jegyek kaphatók minden városban a színházi ügynökségeknél.

Orgoná 75 éve

Könyven

Buschen a legio

Dacára előrehalad megartotta telje s, hogan:

„Ujjaim annyira let mondanom a tni sem tudtam. men söt szedtem agedve az eredmé

ban két is entisz nem. hogan az jaim tejesen eg azokat, noha n sön sön igen so

A. C.

Kruschen só ham imakat, amelye

egtisztítja a vért aitol. A Kruschen oja a hrgysav k

zútan teoicja azo gitik a szervezet

lyokat a természet edig ezek el'ntel

fajd'alom is. De ez nem min it teljes tisztasá

féle méreg, min ühlet fel a szer A Kruschen söt

rujják és most ögyyszer'áiban é en 95, kisüvegen

Vihar a Fek lentik: Bár a ki

gy a Fekete tengy a hajók ren ziknek. A rá távretot fogott

ajó kér segítsége hajórol.

toránai adakozz javára.

— Bucuresti romoz a Mehedi gyében. Bucures

plentése szerint esti tábla főügy

areny személyesen areanu képvisel

udvalovó, hogy emmilyen eredm

escu főügyész m agügyminiszterne

December hetedik

— Románia: és urestiből jelentik e szerint Románi

ók kérdésében. llmainak, tehát

agállamainak ma

— Egy igazi Hertz, a híres bar portember, akít

ött a legtipikus artanak, új utra amelyet negyven

Sikágóban, min étrehozta anna

amelynek követ és a 110 millió d Corporation irán

Orgonán játszik 75 éves korában

Könnyen mozgatja ujjait

Kruschen a legjobb szer reuma ellen

Dacára előrehaladt korának, e csodálatos megtartotta teljes munkaképességét. Meg-
a, hogyan:

Ujjaim annyira merevek lettek, hogy le-
let mondanom a zongorázásról. Még csak
nem tudtam. Két éven keresztül Krus-
hen söt szedtem és nagyon meg vagyok
egedve az eredménnyel. Mult év augusztu-
ban két is entiszteleen is orgonáztam és
málem, hogy az idén megismételhetem ezt.
Ujjaim teljesen egyenesek, könnyen mozga-
nak azokat, noha már 75 éves vagyok. Krus-
hen söt igen sokaknak ajánlottam". —
A. C.

Kruschen söt hamar enyhíti a rettenő fáj-
almakat, amelyeket a reuma okoz, mert
egzisztálja a vért a huygysav mérgező nyo-
tól. A Kruschen söt két alkotórésze lerom-
lja a huygysav kris ályainak éles hegyét és
málan leoldja azokat teljesen. Más fajta sók
gítik a szervezetet, hogy a feloldott kris-
tyokat a természetes u on eltávolítsa. Ha
díg ezek elűntek, el fog tűnni kétségkívül
fájdalom is.

De ez nem minden. Kruschen belső szer-
teljes tisztaságban tar ja, ughyogy sem-
féle mérég, mint például a huygysav, nem
ülhet fel a szervezeten.

A Kruschen söt több mint 120 országban
múlják és most Romániában is minden
vgyyszerárban és drogériában nagyüvegen-
en 95, kisüvegenként 60 lejért kapható.

HIRES

Vihar a Fekete tengeren. Constantából
jelentik: Bár a kikötőben az időjárás kedve-
a Fekete tenger már 2 hete viharos ugy,
gy a hajók rendszertelenül és késésekkel
közlekednek. A rádóállomás tegnap egy szik-
tárvitrot fogott fel, amelyben egyik orosz
hajó kér segítséget. Ujabb hír nem érkezett
hajóról.

**toránál adakozunk a cluji zsidókórház
javára.**

**A bucaresti tábla főügyésze személyesen
nyomoz a Mehedințiiben meggyilkolt képviselő
gyében.** Bucarestből jelentik: A Curentul
jelentése szerint Codin Stefanescu, a buca-
resti tábla főügyésze, Mehedințiibe utazott,
gy személyesen nyomozzon Marius Var-
areanu képviselő meggyilkolása ügyében.
Tudvalevő, hogy a mehedinti vizsgálat eddig
nemmilyen eredményre nem vezetett. Stefa-
nescu főügyész ma fog beszámolni az igaz-
ságügyi miniszternek a vizsgálat eredményeiről.
December hetedikén kórházi szombat.

Románia és a petróleumszankciók. Bu-
curestiből jelentik: A Curentul magánjelenté-
s szerint Románia válasza a petróleumszank-
ciók kérdésében, függ majd a világ összes
államainak, tehát nemcsak a Népszövetség
államainak magatartásától.

Egy igazi amerikai karrier. John D.
Hertz, a híres bankár, szállítási vállalkozó és
sportember, akit a fiatalabb milliárdosok kö-
zött a legtipikusabb „amerikai karrier“-nek
tartanak, uj utra tért az üzleti küzdelemben,
amelyet negyven évvel ezelőt kezdett meg
Califógiában, mint ujságárus. — Hertz, aki
előrehozta annakidején azt a megállapodást,
amelynek következtében a Lehmann-fivérek
és a 110 millió dollár tőkével rendelkező Atlas
Corporation irányító érdekeltségét szereztek
a Transcontinental and Western Air vállalat-
ban és ezzel Amerika légitorgalmának urai
lettek, karrierjének uj szakaszáról nem nyilat-
kozik. Hertz 1879-ben született Ausztriában. Öt-
éves korában került Amerikába. A családja
Clevelandbe költözött s ő előbb rikkancs, aztán
sporter, majd sportversenyrendező lett. 1905-
ben, felesége kívánságára átért az autószak-
mába. Az első évben 850 dollárt keresett. A
következő évben 12.000 dollár volt a jövedel-
me. 1915-ben alapította meg egyik legismer-
tebb vállalkozását, a „Sárga kocsi“-k nevű
newyorki taxivállalatot. Ezt a vállalatát eladta
a General Motors Corporationnak, állítólag
több mint 40 millió dollárért. Azóta más te-
rekre is kirándult, fontos szerepet játszik a
filmzaknában és egy-két év óta a Lehmann-
fivérek társaságában a légitorgalommal kez-
dett foglalkozni. Most ennek a szakmának
szinte korlátlan ura lett.

Rendőrségi hírek. Vasárnapról hétfőre
virradó éjjel tűz ütött ki Szöcs Gergely Str.
Soborilor 19 szám alatti lakosnál. A tüzőlők,
akiket a szomszédok telefonon értesítettek,
egész rövid idő alatt eloltották a tüzet. A
szenvedett kár 3000 lej. — Vasárnap este
9.05 perckor értesítették a rendőrséget, hogy
Lőrincz Béla Calea Motilor 83 szám alatti
trafikjában tűz ütött ki. A helyszínen először
Lemeni szubkomiszár jelent meg, aki beha-
lva a helyiségbe, megállapította, hogy a tűz
egy kis petróleumlámpától keletkezett, amit a
tulajdonos üzle e bezárása után égve felejt-
tetett. Több ezer lejes kárt állapítottak meg.
— Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek be örest
kísérletet meg Ursu Nicolae professzor Str.
Episc. Joan 53 szám alatti lakásába. Ursu
professzor épp abban az órában tért haza a
lakásába, nem volt még lefeküdvé és így
mikor zajt hallott, szétnézett a házban és
szembetalálkozott a betörőkkel, akik láttára
futásnak indultak. Egy közelben tartózkodó
rendőrszem azonban feltartóztatta a be-
törőket és bekísérte őket a legközelebbi
rendőrkomiszárátásra, ahol beindították a
nyomozást személyazonosságuk megállapítása
érdekében.

Zsidó testvéri kötelesség a Bikur Cholim.

Házasság. Herskovits Bea Sighet és
Kaufmann Dezső Sighet mult hó 26-án há-
zasságot kötöttek. (Minden külön értesítés
helyett.)

Dura-Rex elemek. Alkalmunk volt már
olvasóink figyelmét felhívni ezen feltűnő-
keltő uj készítményül zseblámpa és anód-
elemekre, melyek azáltal válnak ki az eddig
használt elemektől, hogy teljesen szalmiák-
mentes elektróttal rendelkeznek. Ennek foly-
tán raktárképességük korlátlan, életartamuk
és regenerálóképességük pedig fokozottabb.
Miután korlátlan ideig élhatnak, a fogyasztók
számára mindenkor használható energiafor-
rást képeznek, aminek előnye beláthatatlan.
Mint értesülünk, a DURA-REX elemek da-
cára magas teljesítőképességüknek csak igen
kevessel magasabb áron kerülnek forgalomba,
mint az eddig használt elemek és szak-
körök ezen uj gyártmánynak igen nagy jó-
vót jósolnak.

**Ne feledkezzünk meg a december hetedikü
kórházi szombatról.**

**Egységspártit választottak képviselővé
a magyarországi tarpai kerületben.** Buda-
pestről jelentik: A tarpai választókerületben
a nemzeti egységpárti Konkoly-Thege Kál-
mánt 1729 szavazattal képviselővé választot-
ták. Ellenfele a nemzeti radikális párti Baj-
csay-Zsilinszky 1661 szavazatot kapott.

**Idéges embereknek és lelkibetegeknek az
igen enyhén ható, mindig megbízható termé-
szetes „Ferenc József“ keserűviz — reggel
égyomorra egy pohárral bevéve — rendszer
bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágy-
érzetet teremt. Világhírű ideggyógyosok és
gyógyintézetek vezetőinek véleménye alapján
a Ferenc József viz állandó használata az agy
és a gerincvelő megbetegedéseinek is a leg-
melegebben ajánlható.**

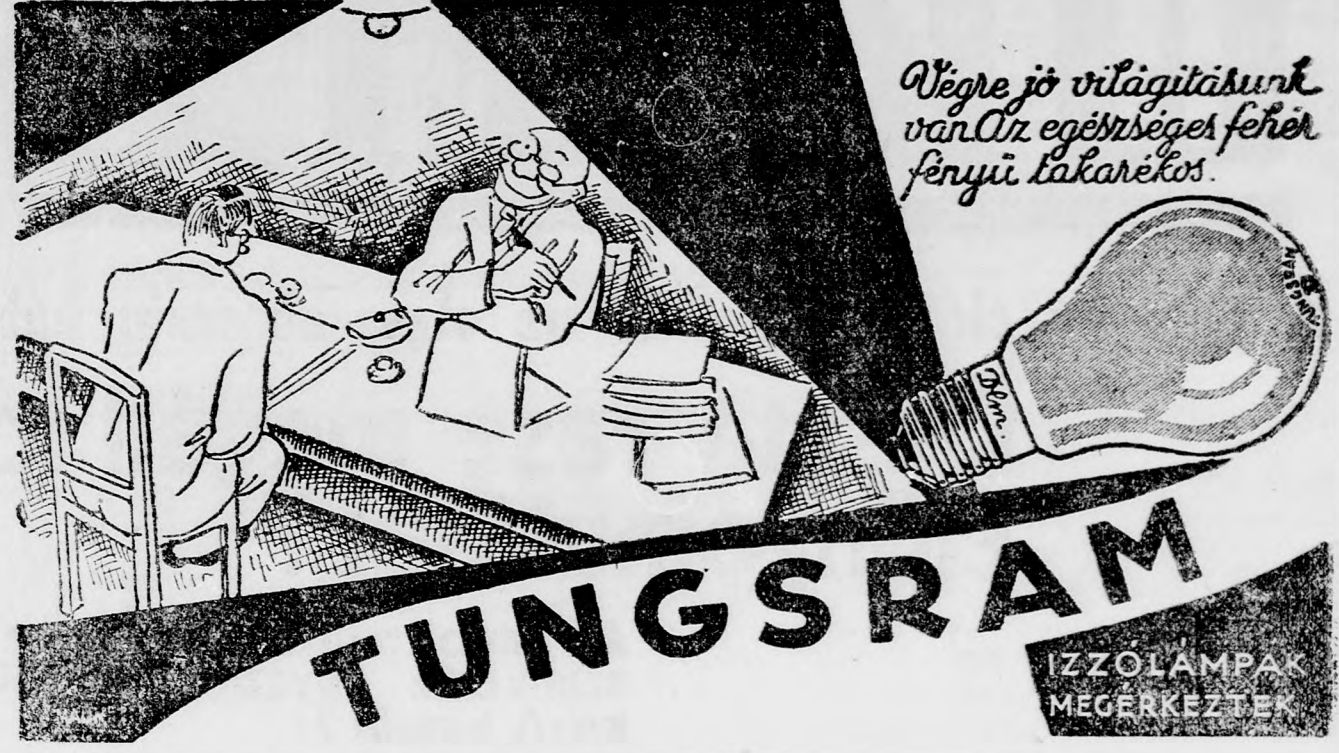
**A „Ené Wiszraél“ ma este 1/9 órai kez-
dettel tartja rendes évi közgyűlést a Neológ
Hitközség imaházában, melyre a tagok teljes
számban való megjelenését kéri a vezetőség.
Tárgysorozat: Elnöki megnyitó, Főtitkári és
pénztári jelentések. Általános vita. Az uj ve-
zetőség megválasztása. Székfoglaló.**

Eljegyzés. Steingiszter Juliska Sighet és
Rasp Hermann Cernaui jegyesek. (Minden
külön értesítés helyett.)

**A cluji zsidó kórház szombatja a betegek ja-
vát szolgálja.**

Házasság. Sternheim Berta és Szics
Kálmán Nadlacról (Arad megye) házasságot
kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Törvénycímár. Január 15-én jelenik
meg dr Rösler Viktor törvénycímárának
második átdolgozott kiadása „Indexul Legi-
lor“ címen, román nyelven. A címár felőleli
az impériumváltozástól 1935 december 31-ig
publikált közérdekű törvények, végrehajtási
utasítások és rendeletek cimanyagát, minde-
ni-t megjelölve a Monitorul Oficialban való
közvetétel pontos adatait. Ezt a hatalmas
cimanyagot a szakminisztériumok szerint való
felosztás és egy részletes betűrendes tárgy-
mutató tesz könnyen kezelhetővé. A címár,
amely eképpen rég érzett hiányt pótol,
könyvtári forgalomba nem kerül. Előjegyzé-
sek szerző címére küldendők: Dr Rösler Vik-
tor Cluj, S'r. Ing. Póci 5. A munka ára 120
lej, melyben a portó és utalványköltségek is
bennefoglaltatnak.

Sebők cukrászda. Cluj legforgalmasabb
pontján, a Calea Regele Ferdinand 23 számú
házban uj cukrászda nyílt meg, amely való-
sággal frapprozza a közönséget. Sárga és
korálszínü falai, szolid és fölőte izléses be-
rendezése, praktikus és kényelmes székei és
asztalai, a disztinvált hangulat, amely a
fényesen világított helyiséget előlő, egészen
nagyvárosi karaktert kölcsönöz a Sebők cuk-
rászdának. Már a megnyitás napján látszott,
hogy a cukrászda a legkeresettebb uszonnázó
és desszertező helye lesz a városnak. Az óa
is napról-napra „zsufolt ház“ van Sebőkél.
A legjobb közönség élvezi itt a legfinomabb,
friss vajból készült tésztákat, a mai viszo-
nyokhoz igazodó árakon. A sütemények ára
4—5 és 6 lej. A csokoládé 10 lej. Sebők cuk-
rászdájában a kiszolgálás a leghigiénikusabb.
Aki akár egyszer ellátogatott, máris törzs-
vendége a „Sebőknek“.

**Haja sűrű, csillogó és korpamentes lesz, ha
fejbőrért Tarpan hajcsappal eddösi.**

**A zsidó kórház mindenkinek a támogatására
számít.**

MARÓT SANDOR JUBILÁL. Har-
minc év az ujságírás szolgálatában. A
néhány egyszerű szó mögött a sikereknek,
a balszerencsének, a becsületés célókért
való küzdelemnek egész világa rejlik.
Ujságírónak lenni három évizeden át egy-
re megújuló energiát követel. Napról-
napra kell beigazolni, hogy lépést tart a
kor haladásával, söt előbbre viszi a fejlő-
dést. Be kell bizonyítani, hogy a kor prob-
lémáit tisztán látja, jó a judiciuma és az
emberszerető érdekeit, amelynek ir tiszta
szándékkal képviseli. Mindezeket el lehet
nyugodt lélekkel mondani Marót Sándor
kollegáinkról, a Szabadság szerkesztőjéről,
aki három évtized óta eszi e különös me-
terség sokszor keserü és ritkán józú ken-
yerét. A vérbeli ujságíró a fantáziáját, az
emberszeretőét, a formakésztségét másokra
pazarolja, logikus tehát, hogy csak morális
tőkéet halmozhat fel és a jubiláris évben
minden vagyona: a tiszta lelkiismeret.
Marót Sándor városa, Oradea, ugylátszik
ezt a vagyont értékelni és megbecsülni tud-
ja. Jubileuma alkalmából társadalmi akciót
indított, hogy megszervezetten ünnepelje a
toll buggó, hűséges és avatott munkását.
Kedves, készséges és tehetséges kollegán-
kat mi is szívből köszöntjük ezen a jubileu-
mon, amely az egész erdélyi kisebbségi
ujságírás ünnepe.

**Ne feledkezzünk meg a szegény zsidó beto-
gekről.**

Gyilkos legények a tábla előtt. A cluji
tábla Balasiu tanácsa előtt ma három fiatal,
Strasa, albamegyei községbeli legény állott,
akiket az albaiulai törvényszék egy harago-
suknak a meggyilkolásáért súlyos börtönbün-
tetésre ítelt. A három legény közül Constan-
tin Grigore 5, Tudor Nicolae 4 1/2 évet. Ilea fő-
ügyész és Mircea G. ügyvéd, vád-, illetve vé-
dőbeszédei elmondása után, a tábla az ítélet
kihirdetését december kilencedikére halasz-
totta.

**Ujabb súlyos vallási zavargások voltak
az indiai Lahoóban.** Bombayból jelentik:
Lahore több községében súlyos vallási zavar-
gások voltak. A zavargások szombaton dél-
ben kezdődtek egy egyházi ünnepség alkal-
mával és vasárnap reggelig tartottak, de dél-
után ismét folytatódtak. A rendőrségnek
több ízben kellett fegyverét használnia. A
rendet katonaság állította helyre, 3 halottja és
25 súlyos sebesültje van a zavargásoknak.

**A nationl táranista párt álláspontja a
hadsereg felszerelése kérdésében.** Bucarestből
jelentik: A nationl táranista párt hoinapi
értékezetlen a hadsereg felszerelésének kér-
dését fogják megvitatni. Ezt a kérdést a
parlamentben fogja a párt szövatenni, illet-
ve — Tatarescu beszámolója alkalmával a
vitában a párt tagjai részt fognak venni.

**Zsidó testvéri szeretettel juttassanak lejeltek-
ből a betegek javára.**

**Bosszúból betörték a Prezenszky pékség
kirakatablakát.** Prezenszky Pál, cluji pék-
üzlettulajdonos feljelentést tett ma a rendő-
rségen Pálffy István ellen, aki bosszúból be-
törtte a pékség egyik nagy kirakatablakát. Az
ablak szilánkjai kánokat okoztak a pékség
árúkeszletében is. A rendőrség beindította a
nyomozást a különös ügy háttérének tisztá-
zására.

**A belügyminisztériumra száll át az ide-
gen ellenőrzés.** Bucarestből jelentik: Hir-
szerint a hivatalos lap hoinapi számában meg-
jelenik a belügyminisztérium szolgálati ágá-
nak egyszerűsítéséről szóló törvényrendelet,
amit a választófelelősi vita után fognak rati-
fikálni a parlamentben. A törvényrendelet
értelmében a belügyminisztériumra száll át
az idegeneknek az országban való tartózkodá-
sának engedélyezése és ellenőrzése, amit
alantass szervei által fog végezni.

**Száz vadházaspár kötöt egyszerre há-
zasságot Constantán.** Bucarestből jelentik:
Constantán tegnap ünnepléses keretek között
3000 néző jelenlétében tartotta esküvőjét — a
Függetlenségi téren 100 munkáspár, akik ed-
dig vadházasságban éltek egymással. Az Ovi-
diu-teremben nagy bankettet rendeztek az uj
párok tiszteletére, majd tánc következett. Az
uj házások számára házhelyeket adtak ho-
mányul a Medea városnegyedben.

Megérkeztek a demi kollekció
délutáni és estélyi modellje

W. ADLER EMMA
Cluj, Str. Regina Maria 9.

**Prof. dr Preisich Kornél egyetemi tanár,
gyermekorvos előadása a Paul Ehrlich Orvos-
egyesületben.** A Paul Ehrlich Orvostudományi
Egyesület vasárnap délután tarotta 84. tudó-
mányos ülést, amelyen dr Preisich Kornél
egyetemi tanár, gyermekorvos mint vendég
tartott rendkívüli érdeklődés mellett előadást
„Mit ne tegyünk a gyermekorvosgyakorlat-
ban“ címen. Az előadáson számos vendég,
köztük prof. dr Popoviciu, a helybeli gyermek-
klinika tanára és dr Iancu, a gyermekmenhely
igazgatója, valamint a helybeli orvosársada-
lom több kiváló tagja foglalt helyet a nagy-
számu hallgatóság soraiban. Dr Goldenberg,
az egyesület elnöke örömteljes szavakkal üd-
vözölte a megjelent vendégeket, valamint az
előadó tanárt, aki háromnegyed óras előadás-
ban mondotta el a csecsemő- és gyermek-
gyógyászat minden ágára kiterjedő és a gya-
korlóorvost elsősorban érdeklő megjegyzéseit
és tanácsait arról, hogy a gyermekorvos-
gyakorlatban gyógykezelésnél mit nem kell
tenni. Dr Preisich professzor ebben az elő-
adásban sűrűtette össze mindazokat a tapaszt-
alatokat, amelyeket 40 év intenzív gyermek-
gyógyító munkássága alatt szerzett és kipró-
báltan helyesnek talált. Az előadást a hall-
gatóság érthető nagy figyelemmel kísérte és
tetszéssel fogadta, melynek befejezése után
az elnök meleg szavakkal mondot köszö-
netet az előadónak és egyben közölte, hogy dr
Preisich tanárt az egyesület tiszteletbeli tag-
jának választotta, megísztelve ezzel saját
magát is és erre való megemlékezésül az
egyesület diszoklevelét nyújtotta át. Dr Prei-
sich tanár meghatott hangon mondot köszö-
netet az egyesületnek a megtiszteltetésért. A
gyűlést a vendég tiszteletére rendezett társas-
vacsera követte.

„CAROL“ Szálloda
Bucuresti, Str. Lipsceani 12.
„LUVRU“ Szálloda
Bucuresti, S'r. Carol 4. (Főposta)
Teljesen átalakítva, uj vezeték mellett
Modern kényelem. Szobák 80 lejőt kezdve.

UJ KELET Legújabb hírek

A jövő év elején véget ér az olasz-abesszin háborús viszály?

Deszta rasz megállította az olaszok előnyomulását?

Az angol minisztertanács nem döntött véglegesen az olaszszankciók ügyében. Angol-francia miniszterelnöki találkozó készül?

Szoros angol-amerikai együttműködés készül a petróleumszankciók ügyében

London, november 2. (Rador.) A Reuter jelenti a délabessziniai frontról, hogy Dzsidsziga város ellen rövidesen olasz légítámadást várnak. A várost kiürítették, a polgári lakosságot eltávolították. Nashibu herceg és Wehib Pasa török tábornok, aki a déli harcvonalon, mint katonai tanácsadó működik, közlik, hogy az abesszin csapatok a Harrartól Gorrahaj felé vezető egyetlen utvonalon 30 kilométeres naponkénti sebességgel haladnak. Az abesszin hadállások Sassa-Banehtől 8 kilométernyire vannak. Hír szerint Deszta rasz csapatai a Webi-Shebéli folyó környékén kénytelenek voltak megütközni az olaszokkal. Az ütközet eredményét addis-abebai katonai körök nem közlik a nyilvánossággal.

Párizsi jelentés szerint De Bono tábornagy volt eritreai fő kormányzó és főparancsnok Olaszországba visszatérőben Port Saidba érkezett. A marsall kijelentette a Havas távirati iroda munkatársának, hogy a hadihelyzet Abessziniában őt teljesen kielégítette. A jövő felől nehéz lenne jóslatokba bocsátkozni.

Illetékes olasz helyen újlag cáfolják azt a hírt, hogy a francia határon megerősítésül új csapatokat vonultattak volna fel. Egy hadosztályt elvontak a francia határról s Kelet-Afrikába irányították. E csapatok helyére kerülnek más most odavezényelt csapatok.

Laval ismét felszólította Mussolinit, hogy közölje békefeltételeit

London, december 2. Az angol kormány minisztertanácsot tartott a szankciók kiterjesztése kérdésében. Végleges döntés még nem történt. Egyébként Hoare külügyminiszter a jövő héten 10 napi pihe-nésre utazik Svájcba. Valószínűleg közben találkozni fog Lavallal, majd december 12-én Genfben részvesz a 15-ös bizottság ülésén. Párizsban elterjedt a híre annak, hogy angol-francia miniszterelnöki találkozó készül. Laval állítolag engedékenyebb álláspontra igyekszik rávenni Baldwin Olaszországgal szemben.

A Morning Post annak a reményének ad kifejezést, hogy a keletafrikai háborús viszály a jövő év elején véget ér.

Angliának nem lesz kifogása a területi átengedés ellen, ha Abessziniá kárpótlásul tengeri kikötőt kap. Ezenfelül szó lehet arról is, hogy Anglia segédkezett nyújtson Olaszországnak abban, hogy afrikai területekről előnyösen szerezhesen be gyarmati nyersanyagokat.

A párizsi reggeli lapok élénken foglalkoznak a külpolitikai helyzettel. Az Echo de Paris szerint az angol kormány a mai nap folyamán fogja megállapítani magatartását az olajtermékek exportjának eltiltása kérdésében. Az angol kabinétnél nemcsak arról van szó, hogy a kollektív biztonság elvének sikerét biztosítsák, hanem az Egyesült Államokkal való jóviszony fenntartásáról is.

Az angol kormánynak ugyanis az a célja, hogy az Egyesült Államokat a kollektív akcióban való részvételre rábírja.

Ez mentesítene Angliát attól, hogy a kontinensen előzetes kötelezettségeket vállaljon, mert ezt a politikát Nagy-Britannia sohasem folytatta szívesen.

Roosevelt elnök politikája és erőfeszítései a semlegesség fenntartására vonatkozó törvény alkalmazását illetően, egy angol-amerikai szoros együttműködés kezdetének tekinthetők.

Hogy az események ilyen irányú kialakulásának elejét vegye, Laval szombaton újból Mussolinéhoz fordult, kérve, hogy tegyen békejavaslatokat, amelyek indokolhatnák a december 12-i 18-as bizottsági ülés elhalasztását. Nem hallottuk — írja a lap — hogy Mussolini ezt a tanácsot meghallgatta volna.

Még feszültebbé alakul az európai helyzet

Genf, december 2. Genfi olasz körökben cáfolják azt a hírt, hogy olasz megbízott Genfben felkereste volna a 18-as bizottságban résztvevő államok delegátusait s nekik demarsot nyújtott volna át, tiltakozásul a szankciók kiterjesztésére irányuló törekvésekre.

A londoni lapok értesülései szerint Laval Cerutti párizsi olasz nagykövet utján öszölte Mussolinival, hogy helyesnek tartaná, ha a Duce békegesztést mutat s a tárgyalások idejére nem kezdi el a csapattal új offenzívába.

Akkor el lehetne érni, hogy békére irányuló tárgyalások tartamára ne hozzanak szankciószigorító határozatot Olaszországgal szemben.

A római lapok szerint a szankciók megszigorítása kellemetlen karácsonyi ajándéka lesz Olaszországnak, de az európai helyzet is még feszültebbé fog alakulni. A Giornale d'Italia azt az álláspontját hangoztatja, hogy a Népszövetség ezutáni lépéseivel is igyekszik a maga részéről hozzájárulni a nemzetközi feszültség növeléséhez.

Az Echo de Paris szerint Anglia és az Egyesült Államok között a petróleumszankciók ügyében új tárgyalások vannak

folyamatban.

Róma, december 2. (Rador.) Mussolini tegnap a Venezia-palotában fogadta 846, a világháborúban elesett katonáinak anyjának és feleségének látogatását. Duce ez alkalommal tartott beszédében a következőket mondotta:

— Nem háborít fel bennünket a szankciók gazdasági része, sőt ezeket közzé kell fogadnia az olasz népeknek, mert bizonyítottuk, hogy több nyersanyag van, mint hittük volna. Az, ami felháborította a szankciók erkölcsi jellege. Az a tény, hogy Olaszországot egy vonalba állították Abessziával, hogy az ország népet a szankciók háborúban omikóban a legkényelmesebb kísérletek tárgyává tették. Amint majd minden véget ér, a barázdát, amit szankciók szántottak a mi lelkiünkben, ilyen és örökre meg fog ott maradni.

A Duce beszéde után a 846 asszony elment, hogy december 18-án Olaszország összes asszonyai a hazának ajánlják jeggyűrűiket. Mindenütt az ismeretlen tóna szöbránál fog ez ünnepélyes keretben lefolyni.

Róma, december 2. Nápolyban a Miraflores repülőgépanyahajó és az Ircania gőzös repülőgéppel utba indultak Keletafrikába.

Addis-Abeba, december 2. (Rador.) Reuter jelenti, hogy Desta herceg, aki nagy haderők felett rendelkezik Dolomitényén, jelentést küldött, amelyben rámutat arra, hogy 20,000 embere megütötte egy olasz hadosztályt, amely autókönnyű csatározásokkal nyugatfelé távozik. Azt állítja, hogy sikerült megállítani az olaszok előnyomulását és harcossai állásokat erőszakkal nyugatfelé távoztak. Zölte a herceg azt is, hogy mihelyst lehetőség mutatkozik, harcot fog kiprovokálni olaszoktól.

Ma, kedden a ROYAL-mozgóban premier: A legújabb (III-ik)

Charlie Chan — A kínai papagáj

Főszerepben: WARNER OLAND.

Ez a film csupán négy napig lesz vetítve, tehát szombaton és vasárnap már nem látható. Siessen mindenki jegyéről gondoskodni. Előadások kezdése: 3, 5, 7, 9 órakor.

A görög hivatalos lapban megjelent az általános amnesztiáról szóló királyi rendelet

Kegyelmet kapott Venizelos és Plastiras tábornok is. Visszaadják az elkobzott vagyonokat. Ha De Mercis kormányának nem szavaznak bizalmat, azonnal feloszlatják a parlamentet és új választásokat irnak ki

Athén, december 2. (Rador.) Ma reggel a hivatalos lap a király aláírásával két törvényt és két rendeletet közöl, amelyek az amnesztiáról szólnak. A törvényrendeletek szerint kegyelemben részesülnek az 1933 márciusában, valamint a folyó év tavaszán kitört felkelésekben való részvételükért elítéltek és azok, akik ellen emiatt eljárás van folyamatban. A végonyelkőzés intézkedését 20 napon belül megemissitik, kivéve a jogtalanul eszközökkel szerzett vagyonokat, amelyek az állam birtokában maradnak. A tengerészeti miniszter, amennyiben szükségesnek találja a megkegyelmezett katonai személyek számára külön lakóhelyet fog megállapíthatni.

Demertzis miniszterelnök kijelentette, hogy az amnesztia kiterjed majd minden polgári politikai elítélte, tehát Venizelosra is és a katonai személyekre, így Plastiras tábornokra is. A közkegyelemben részesülők vagyonát visszaadják, kivéve azt a vagyon, amit törvénytelen eszközökkel szerzett az illető.

Görög király megígérte, hogy hamarosan meglátogatja Kréta szigetét.

Számos kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági szervezet határozati javaslatban állást foglalt a nemzeti kibékülés mellett, felszólította az államférfiakat, egyesüljenek fenntartás nélkül a trón körül és támogatják a királyt nehéz munkájában.

A volt frontharcosok szövetsége, a háztulajdonosok egyesülete felhívást intézett a pártvezérekhez, tegyék félre a pártérdekeket és csak az ország érdekeit tartásák szem előtt.

Az egész sajtó üdvözli Demertzis-kormányát, amelynek nincs kapcsolata a politikai pártokkal. Ha a nemzetgyűlés nem szavaz bizalmat a kormánynak, ugy a törvényhozást azonnal feloszlatják és kiírják az új választásokat.

Demertzis a sajtónak adott nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy kormánya a nemzeti kiegyesztelés és belső újjáépítés kabinetje. Célja, a normális politikai viszonyok teljes visszaállítása. Programja: szabad választások, költségvetési takarékoság, az ország véderéjének megerősítése, hűség a nemzetközi kötelezettségeknél, ragaszkodás a Balkán-szövetséghez, őszinte barátság az összes államokkal és különösen a nagyhatalmakkal, akikkel Görögországot annyi tradíció köti össze és a szomszédállamokkal. A kormány reméli, hogy törekvéseiben a közvélemény támogatni fogja.

A londoni lapokhoz érkezett jelentések szerint egyes pártok elégedetlenek Athénben a De Mercis kormánnyal, de a lakosság széles rétegei örülnek annak, hogy politikamentes kormány került az ügyek élére.

Vita a kamarában a hadsereg felszereléséről

A beszarábiai éhínségesektől nem fogadják adót inkasszálni

Bucuresti, december 2. (Az Uj Kelet) A kamara mai ülésén Bratianu György a hadsereg felszereléséről interpellált. Kifejezte, hogy a nemzetközi helyzet zavaros, a különböző népek sorra kielégítik hadseregeik szükségleteit, nálunk anketokat folytattak a szerződéseket kötötték meg, de nem tették meg mindent, ami szükséges.

Roa volt lupista képviselő kéri, hogy a beszarábiai éhínségesektől ne inkasszálnak adót és a konverzióknak esedékes részletét.

Costinescu miniszter kijelenti, hogy a kamara eleget fog tenni ennek a kérdésnek. Virgil Potarca interpellációt jegyez a hadsereg felszereléséről, a kamara azonban nem szavazza meg az interpelláció sürgősségét. Mihalache tiltakozik emiatt, mire Costinescu közbeszólt, hogy ezt a kérdést nem lehet másként vitatni.

Mihalache: Mindenki ismeri a hadsereg felszerelési helyzetét.

Costinescu: Egy évvel ezelőtt rossz volt a helyzet, ma azonban kielégítő a jó uton haladunk. Ionescu képviselő interpellációt terjeszt a Vartolomeu Ramnici püspök működéséről ügyében, amelynek sürgősségét a kamara megszavazza.

— A devizadeliktumok amnesztiája. Bratianu jelentik: A devizadeliktumok amnesztiájában részesítéséről szóló törvénytervezetet ma a legfőbb törvénytanács elé terjesztették véleményezés végett. Mint ismeretes, javaslat különösen azon kereskedőkre vonatkozik, akik saját erejükkel, esetleg felvásárlás útján, kifizették az angol adósságukat. A kegyelmi törvény által az illetékesek jogosan meg fogják tudni állapítani, melyek az összegek transzferje szükséges még. Ennek alapján a multat könnyebben lehet majd vidálni.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Vállalat (Cluj), Strada Baron L. Popovici, Telefon: 9-77.

CENZURAT

A görög am...

György görög király... azokra... életen... ellen... vezettek... kísérletei... Ez a királyi... nem fel... hatékony... a görög királyság... a restaurált kir... talans eszközeivel... György görög... pszichológus, mint... archista tanácsad... zottak az ellen, ho... tábornoknak és a... neknek megkegyel... merette méltó gy... ben fejezte ki meg... elliképe fölött s... magánemberként a... tén, anélkül, ho... beavatkozni prób... nyelveibe.

A király gesztus... ezzel jóidőre meg... államformát Görög... hallgatott volna... volna megadva, ug... is adáz testvér... zalmi bontó... helyreállított nyugál... tó munkát végez... György görög k... yon jött lett hoss... hol alkalma volt... emokrácia szellem... és legnemesebb... Ha a görög poli... utatkozni a rest... gy tényleg lehet... és ellentétek és... re viszonylagos... okrácia nyugateu... örben a polgári... áció és az alkotó

Max Nauman... Szegény Nauman... kor, amikor a n... gyobb megrázkó... gyobb kétségbe... ban kiállt a p... at: En és a bará... vunk; mi elfogad... programot — a z... mi módosításáva... edig ez volt: Az... gyenek birodalmi... nem német nemz... díkokat valóban ki... Gy próbált Max... ny barátjával ba... felé. Így próbál... hozzá hasonló... t, amikor az el... Németország egé... Naumann felkínál... zenek mutatkoz... csapni az ugynev... Hitler zsidó bará... pus Flavius lege... el előtt, amikor a... nak e merész va...

Max Nauman... Szegény Nauman... kor, amikor a n... gyobb megrázkó... gyobb kétségbe... ban kiállt a p... at: En és a bará... vunk; mi elfogad... programot — a z... mi módosításáva... edig ez volt: Az... gyenek birodalmi... nem német nemz... díkokat valóban ki... Gy próbált Max... ny barátjával ba... felé. Így próbál... hozzá hasonló... t, amikor az el... Németország egé... Naumann felkínál... zenek mutatkoz... csapni az ugynev... Hitler zsidó bará... pus Flavius lege... el előtt, amikor a... nak e merész va...

Max Nauman... Szegény Nauman... kor, amikor a n... gyobb megrázkó... gyobb kétségbe... ban kiállt a p... at: En és a bará... vunk; mi elfogad... programot — a z... mi módosításáva... edig ez volt: Az... gyenek birodalmi... nem német nemz... díkokat valóban ki... Gy próbált Max... ny barátjával ba... felé. Így próbál... hozzá hasonló... t, amikor az el... Németország egé... Naumann felkínál... zenek mutatkoz... csapni az ugynev... Hitler zsidó bará... pus Flavius lege... el előtt, amikor a... nak e merész va...

Max Nauman... Szegény Nauman... kor, amikor a n... gyobb megrázkó... gyobb kétségbe... ban kiállt a p... at: En és a bará... vunk; mi elfogad... programot — a z... mi módosításáva... edig ez volt: Az... gyenek birodalmi... nem német nemz... díkokat valóban ki... Gy próbált Max... ny barátjával ba... felé. Így próbál... hozzá hasonló... t, amikor az el... Németország egé... Naumann felkínál... zenek mutatkoz... csapni az ugynev... Hitler zsidó bará... pus Flavius lege... el előtt, amikor a... nak e merész va...

Max Nauman... Szegény Nauman... kor, amikor a n... gyobb megrázkó... gyobb kétségbe... ban kiállt a p... at: En és a bará... vunk; mi elfogad... programot — a z... mi módosításáva... edig ez volt: Az... gyenek birodalmi... nem német nemz... díkokat valóban ki... Gy próbált Max... ny barátjával ba... felé. Így próbál... hozzá hasonló... t, amikor az el... Németország egé... Naumann felkínál... zenek mutatkoz... csapni az ugynev... Hitler zsidó bará... pus Flavius lege... el előtt, amikor a... nak e merész va...